

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 13/4236 din 07 2022

Domnului Igor GROSU
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova

Stimate domnule Grosu,

Prin prezenta, în conformitate cu prevederile art. 44¹, alin. (2) al Legii nr. 1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, vă informăm că Raportul de activitate al Centrului pentru semestrul I, anul 2022 a fost plasat pe site-ul instituției www.cna.md și poate fi accesat la compartimentul Studii și analize / Rapoarte de activitate.

Cu respect,

director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
P.D.P. Nr.	<u>1799</u>
" <u>21</u> "	<u>07</u> 20 <u>22</u>
Ora	

RAPORT DE ACTIVITATE I semestru 2022

CUPRINS

1. Prefață.....	2
2. Resursele umane.....	3
3. Combaterea corupției.....	4
Procese penale examinate.....	9
Asigurarea și respectarea drepturilor omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere.....	9
4. Recuperarea bunurilor infracționale.....	10
Măsuri speciale de investigații în cadrul investigațiilor financiare paralele.....	11
5. Prevenirea corupției.....	14
Măsuri de sensibilizare și educație anticorupție.....	14
Organizarea și coordonarea activității de voluntariat.....	18
Expertiza anticorupție a actelor normative.....	19
Elaborarea proiectelor de acte normative.....	19
Evaluarea integrității instituționale.....	20
6. Analiza strategică și operațională a corupției.....	22
7. Monitorizarea și evaluarea politicilor anticorupție.....	24
8. Cooperarea internațională.....	26
9. Interacțiunea cu societatea civilă.....	31
10. Realizarea obiectivelor și priorităților stabilite pentru anul 2022.....	33
11. Anexe:	
Anexa 1. Cauze cu un impact social sporit.....	35
Anexa 2. Cauze penale.....	38
Anexa 3. Aplicarea măsurilor asiguratorii pe bunuri.....	44

1. PREFAȚĂ

În I-ul semestru 2022, Centrul Național Anticorupție, în calitate sa de organ specializat în prevenirea și combaterea actelor de corupție, celor conexe corupției și faptelor coruptibile, și-a desfășurat activitatea în conformitate cu Programul de Dezvoltare Strategică pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 1 din 31.01.2020, precum și Planul de acțiuni pentru anul 2022, aprobat prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 1 din 28.01.2022, precum și prioritățile stabilite.

Activitatea Centrului a fost axată pe realizarea eficientă a atribuțiilor instituționale prevăzute la art. 4 din Legea nr. 1104-XV din 06.06.2002 *cu privire la Centrul Național Anticorupție*:

- prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea contravențiilor și infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției, precum și a faptelor de comportament corupțional;
- efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative prezentate în Parlament, în vederea corespunderii lor cu politica statului de prevenire și combatere a corupției;
- efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr. 325 din 23.12.2013 *privind evaluarea integrității instituționale*, monitorizarea implementării planurilor de integritate și aprecierea progreselor realizate;
- efectuarea analizei operaționale și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile, a informației privind studiile analitice ale fenomenului corupției;
- recuperarea bunurilor infracționale.

În scopul realizării eficiente a misiunii și obligațiunilor ce îi revin, conform competenței, Centrul pune accentul de bază pe colaborarea cu alte instituții publice naționale, organizații și autorități similare din alte țări, încheind în acest scop, acorduri bilaterale, promovând schimbul de informații, bune practici și experiență în domeniul prevenirii, combaterii corupției și recuperării bunurilor infracționale, accesul la bazele de date pentru efectuarea analizelor strategice și operaționale, financiare, patrimoniale, care influențează benefic activitatea instituției. În acest sens, de către Centru au fost încheiate acorduri cu: Administrația Națională a Penitenciarelor, Asociația Obștească "Fundația Soros Moldova" și Întreprinderea Municipală Regia "Apă-Canal Bălți".

În cadrul activităților desfășurate de autoritățile internaționale anticorupție, Centrul a reușit să se impună prin activitatea sa de monitorizare, analiză și evaluare a obiectivelor trasate, a integrității instituționale și profesionale, clasându-se printre primele autorități din Republica Moldova, care promovează constant aceste priorități și cooperează eficient cu organizațiile internaționale, inclusiv prin informarea sistematică a acestora cu privire la acțiunile de prevenire, combatere a corupției și recuperarea bunurilor infracționale.

Pe segmentul de promovare a imaginii Centrului, acțiunile instituției s-au axat, în mare parte, pe implementarea Strategiei de comunicare pentru anii 2021-2023, care a fost aprobată în scopul creșterii nivelului de încredere a societății față de instituție, prin informarea corectă

și imparțială a opiniei publice și mass media despre activitatea sa, pentru asigurarea consolidării climatului de integritate la nivel național.

În scopul de a oferi cetățenilor o viziune mai accesibilă asupra activității și performanțelor atinse de instituție, a fost diversificat conținutul plasat pe site-ul web al Centrului.

Social media a fost utilizată pe larg în diseminarea mesajelor campaniilor anticorupție, promovarea Liniei Naționale Anticorupție 0 800 55555, dar și ca instrument de interacțiune cu publicul. Astfel, pe site-ul web al Centrului au fost plasate 153 de comunicate de presă, care au adunat 978 000 de vizualizări, generând 3.730 de știri.

2. RESURSELE UMANE

Resursele umane reprezintă una din cele mai valoroase și strategice investiții ale unei instituții, prin intermediul cărora continuă a fi realizate obiectivele și sarcinile de bază ale acesteia. Promovarea și implementarea unui management eficient al resurselor umane în cadrul Centrului, asigură realizarea obiectivelor strategice.

Potrivit Statului de personal și Schemei de încadrare, în cadrul Centrului sunt incluse următoarele categorii de funcții: funcții de demnitate publică – 3, funcții publice cu statut special - 342, funcții publice – 5, posturi de deservire tehnică – 5, posturi auxiliare – 4.

Instituția dispune în total de 359 funcții, dintre care: 215 – sunt ocupate de bărbați, 83 – de femei, iar 55 – sunt vacante.

Din totalul funcțiilor, 300 de unități revin Aparatului Central, 28 de unități revin Direcției generale teritoriale “Nord”, 20 de unități – Direcției generale teritoriale “Sud” și 11 unități – Direcției teritoriale “Centru”.

În cadrul Centrului, se aplică o politică de egalitate de șanse în procesul de recrutare și gestionare a resurselor umane, astfel raporturile de gen reprezentând: 28% (94) – femei, 72% (232) – bărbați.

Angajarea tinerilor specialiști în cadrul Centrului, fenomen dezvoltat continuu în ultimii ani, influențează pozitiv structura profilului de vârstă a personalului. Astfel, pe parcursul anului 2022, vârsta medie a angajaților constituie 33 de ani (în anul 2021 – 38 de ani).

În primul semestru al anului curent, în cadrul Centrului au fost angajate 9 persoane (funcționari publici cu statut special), eliberate – 26 de persoane, din acestea: 13 au demisionat din proprie inițiativă, 3 au demisionat, cu dreptul la stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu, 1 – s-a eliberat din serviciu - în cazul reducerii statelor de personal, 1 – și-a stabilit pensia la limita de vârstă, 1 – și-a stabilit pensia, în cazul incapacității de îndeplinire a atribuțiilor constatate prin examen medical de specialitate, iar 7 – s-au transferat în alte autorități.

Din numărul total de angajați: 318 sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior, iar 140 – dețin studii postuniversitare (din care 7 angajați dețin titlul de doctor).

La capitolul „pregătirea generală”, angajații Centrului au avut posibilitatea să-și perfecționeze măiestria profesională participând în cadrul a 32 activități de instruire, unde au fost

antrenați, în calitate de formatori, colaboratori ai Centrului cu experiență profesională în domeniu, precum și specialiști din alte instituții.

Totodată, la capitolul „Pregătire specială”, angajații Centrului au beneficiat de 20 activități de instruire, conform planurilor de pregătire profesională a subdiviziunilor.

În conformitate cu Comanda de stat pentru anul 2022 privind perfecționarea profesională a personalului din administrația publică, 13 angajați au fost delegați la 12 cursuri în cadrul Academiei de Administrare Publică, beneficiind de instruirii în management și elaborarea programelor / proiectelor, prestarea serviciilor publice, integritatea funcționarilor publici, integrarea în funcția publică etc.

Pe parcursul perioadei de raport, angajații Centrului au asigurat participarea la 13 evenimente internaționale (reuniuni, seminare, instruirii, vizite de lucru), cu diseminarea experiențelor avansate în domeniul prevenirii, combaterii corupției și recuperării bunurilor infracționale.

Actualmente, Centrul se confruntă cu o fluctuație exagerată de resurse umane (de circa 7,8%) și un număr mare de funcții vacante (de cca 55 de funcții, din care 1 – de demnitate publică, 53 – cu statut special, 1 – de deservire tehnică).

În acest sens, în scopul dinamizării ocupării prin concurs a funcțiilor vacante și excluderii fluctuației de cadre, imperios necesită a fi promovat pachetul de modificare și completare a cadrului legal conex activității Centrului, înaintat anterior Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova, în sensul majorării efectivului-limită al instituției, precum și în vederea sporirii motivării financiare și non-financiare a angajaților.

3. COMBATEREA CORUPȚIEI

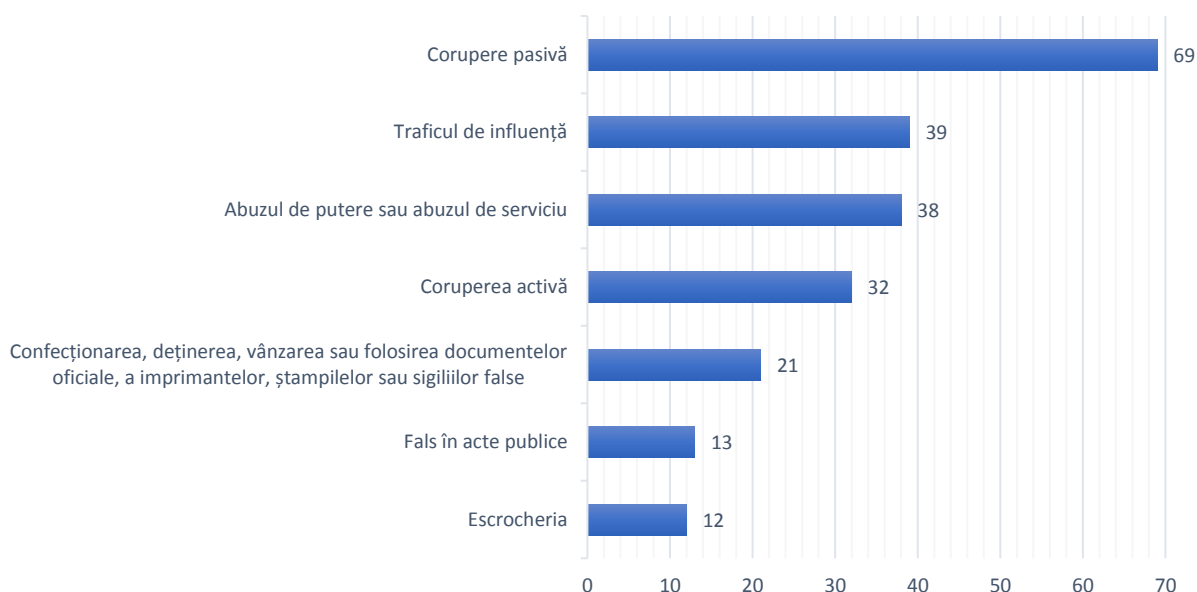
În perioada de bilanț, rezultatele obținute de către ofițerii de investigații ai Centrului sunt următoarele: 291 de infracțiuni depistate (Direcția generală combaterea corupției – 148, DT ”Centru” - 49, DGT ”Nord” - 66, DGT ”Sud” - 28), din ele, infracțiuni de corupție și conexe corupției – 217 și alte categorii – 74. Luând în considerare faptul că, la baza activității speciale de investigație stă un complex de măsuri de descoperire și curmare a infracțiunilor și a persoanelor care le comit, menționăm că din totalul de infracțiuni descoperite, 163 constituie rezultatul prelucrării informațiilor operative, recepționate de ofițerii de investigații.

Drept urmare a efectuării unei analize a infracțiunilor depistate, se constată cele mai frecvente acte de corupție și conexe corupției, după cum urmează:

- corupere pasivă – 69 de infracțiuni;
- traficul de influență – 39 de infracțiuni;
- abuzul de putere sau abuzul de serviciu – 38 de infracțiuni;
- coruperea activă – 32 de infracțiuni;
- confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor false – 21 de infracțiuni;
- fals în acte publice – 13 infracțiuni;

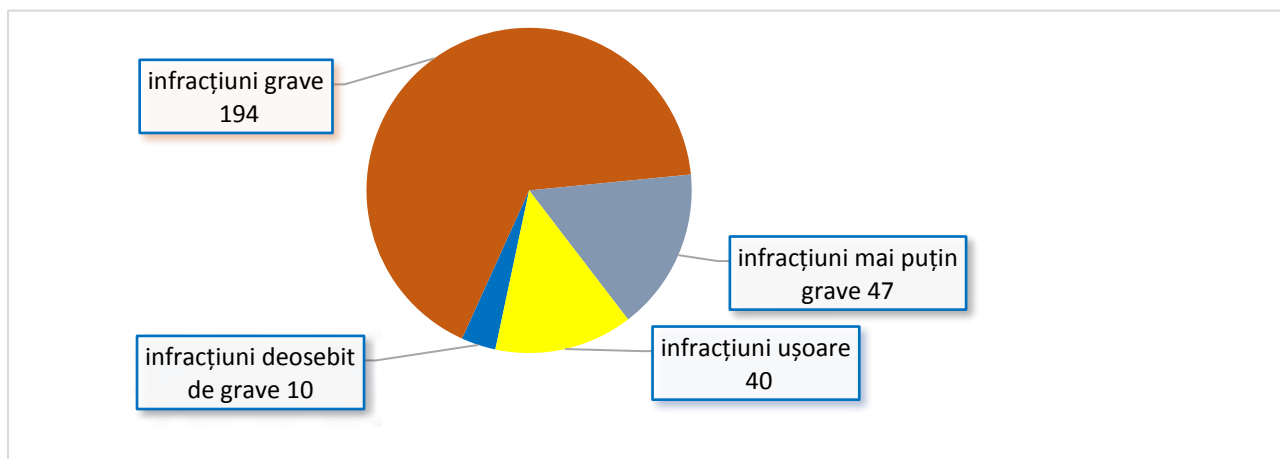

– escrocheria – 12 infracțiuni.

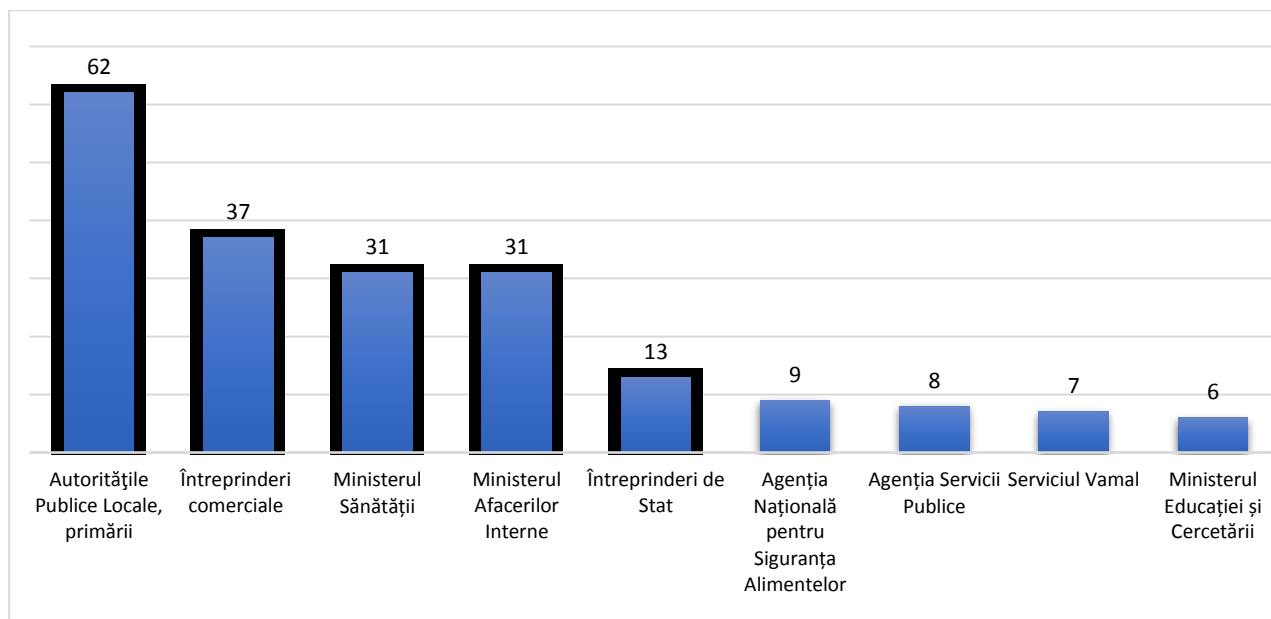
De asemenea, în perioada de raport, urmare a măsurilor speciale de investigații și de urmărire penală au fost realizate 31 de rețineri în flagrant delict a făptuitorului.

În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile depistate se divizează în felul următor: 10 – deosebit de grave, 194 – grave, 47 – mai puțin grave și 40 – ușoare.

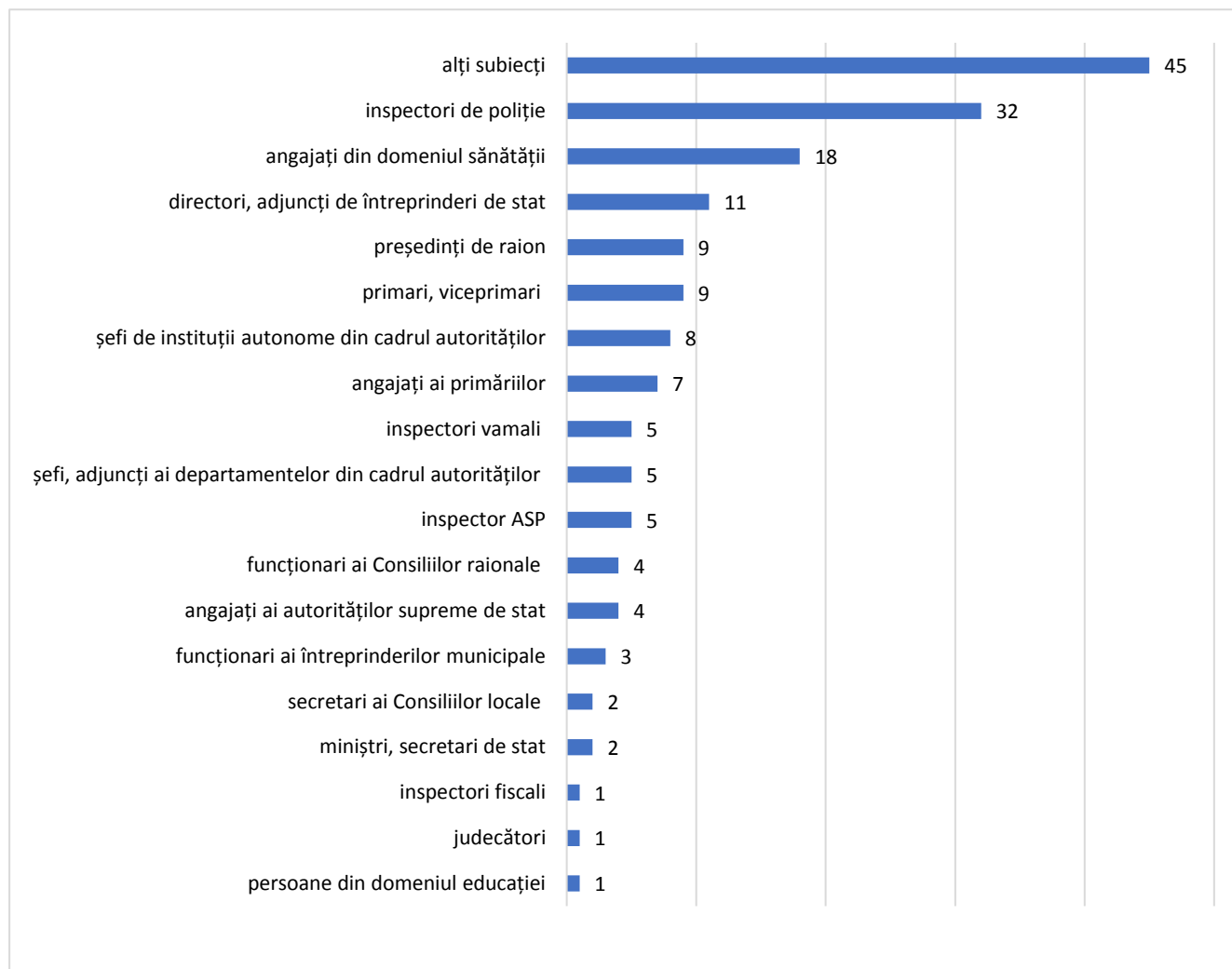
Cele mai frecvente cazuri de corupție au fost constatate în instituții și organizații după cum urmează:

- Autorități publice locale, primării – 62;
- Întreprinderi comerciale – 37;
- Ministerul Sănătății – 31;
- Ministerul Afacerilor Interne – 31;
- Întreprinderi de Stat – 13;
- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – 9;
- Agenția Servicii Publice – 8;
- Serviciul Vamal – 7;
- Ministerul Educației și Cercetării – 6.

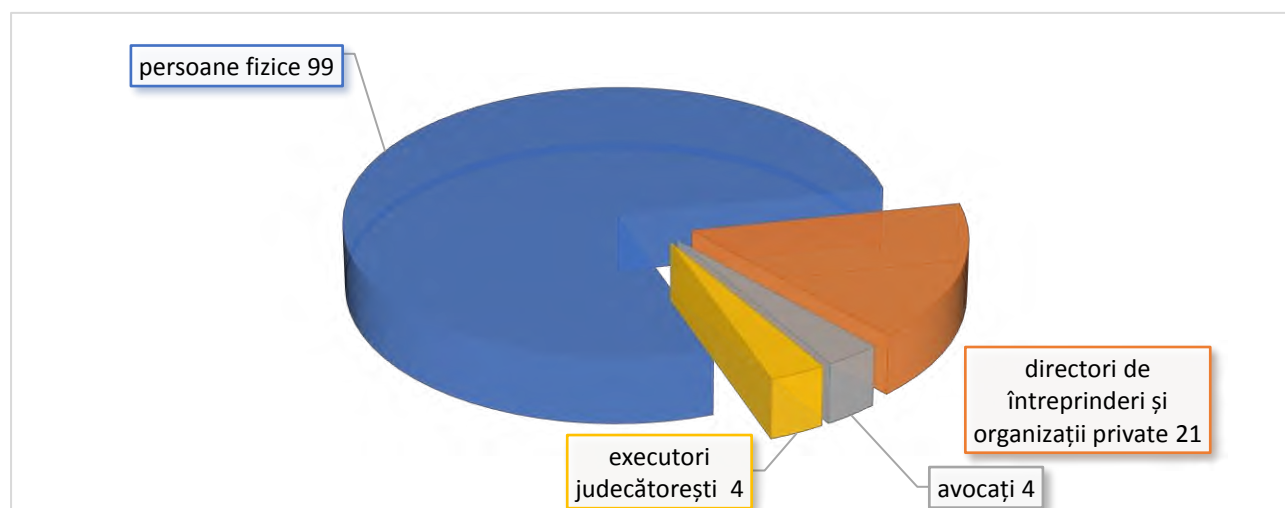
Pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție și conexe corupției, Centrul a identificat și cercetat penal funcționari, după cum urmează:

- inspectori de poliție – 32;
- în domeniul sănătății – 18;
- directori, adjuncți de întreprinderi de stat – 11;
- președinți de raion – 9;
- primari, vice-primari – 9;
- șefi de instituții autonome din cadrul autorităților – 8;
- angajați ai primăriilor – 7;
- inspectori vamali – 5;
- șefi, adjuncți ai departamentelor din cadrul autorităților – 5;
- inspectori ai Agenției Servicii Publice – 5;
- funcționari ai Consiliilor raionale – 4;
- angajați ai autorităților supreme de stat – 4;
- funcționari ai întreprinderilor municipale – 3;
- secretari ai Consiliilor locale – 2;
- miniștri, secretari de stat – 2;
- inspectori fiscali – 1;
- judecători – 1;
- persoane din domeniul educației și cercetării – 1;
- alți subiecți – 45.

În sectorul privat și liber profesionist au fost vizate 128 de persoane, inclusiv:

- persoane fizice – 99;
- directori de întreprinderi și organizații private – 21;
- avocați – 4;
- executori judecătorești – 4.

Organul de urmărire penală, în perioada vizată, a avut în gestiune 842 de cauze penale (Direcția generală urmărire penală – 594, DGT ”Nord” – 138, DGT ”Sud” – 110), dintre care:

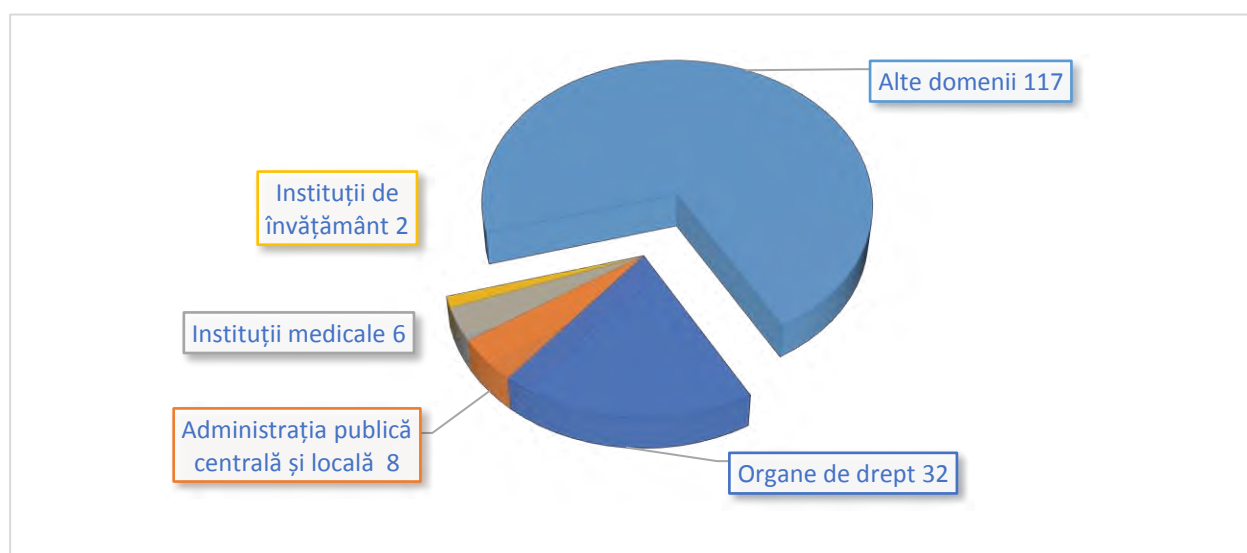
- 428 – reținute spre cercetare;
- 261 – pornite de către ofițerii de urmărire penală ai Centrului (Direcția generală urmărire penală – 156, DGT ”Nord” – 66, DGT ”Sud” – 39);
- 147 – parvenite conform competenței, de la alte organe de urmărire penală;
- 160 – finalizate;
- 95 – deferite justiției.

Din numărul de 261 de cauze penale pornite de către ofițerii de urmărire penală, 112 – au constituit infracțiuni de corupție (67 - corupere pasivă, 14 - corupere activă, 28 – trafic de influență, 1 – luare de mită, 1 - darea de mită, 1 – delapidarea mijloacelor din fonduri externe), 63 - infracțiuni conexe celor de corupție (1– exercitarea atribuțiilor de serviciu în conflict de interese, 36 - abuz de putere, 4 – exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 1 – neglijență în serviciu, 10 - îmbogățire ilicită, 7 – fals în actele publice, 4 – abuzul de serviciu privat) și 86 din alte categorii de infracțiuni (17 – escrocherie, 10 – delapidarea averii străine, 11 – spălarea banilor, 2 – falsul informatic, 2 – denunțarea falsă, 1 – favorizarea infracțiunii, 6 – falsul în declarații, 25 – confecționarea documentelor false, 12 – alte infracțiuni).

După gravitatea de comitere a infracțiunilor, cauzele penale se divizează, după cum urmează:

- de corupție: 10 – ușoare, 1 – mai puțin grave, 100 – grave, 1 – deosebit de grave;
- conexe corupției: 12 – ușoare, 3 – mai puțin grave, 44 – grave, 5 – deosebit de grave;
- alte categorii: 33 – ușoare, 23 – mai puțin grave, 19 – grave, 10 – deosebit de grave;

În această perioadă, ofițerii de urmărire penală ai Centrului au finalizat 160 de cauze penale. Din ele, 95 (+ 70 conexate) – în privința a 132 persoane învinuite au fost deferite justiției (DGUP – 61 (+63 conexate), DGT Nord – 16 (+0 conexate), DGT Sud – 18 (+7 conexate)). Concomitent, 85 de cauze penale, în privința a 121 de învinuiți le-au constituit cauzele penale pornite pe infracțiuni de corupție și conexe acestora.

În 65 de cauze penale (+14 conexate) (DGUP – 27 (+13 conexate), DGT Nord – 21 (+0 conexate), DGT Sud – 17 (+1 conexate)), urmărirea penală a fost clasată / încetată din diferite motive, inclusiv în 2 cauze penale, pe motive de nereabilitare (în temeiul art. 275, pct. 4), 5) și 9) Cod de procedură penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, decesul făptuitorului și când există alte circumstanțe prevăzute de lege, care exclud urmărirea penală).

Din ele, 61 (+6 conexate) sunt din categoria infracțiunilor de corupție și conexe acestora, dintre care 34 de cauze au parvenit de la alte organe de urmărire penală și pe 7 cauze penale, 40 de persoane au fost scoase de sub urmărirea penală, precum și 4 (+8 conexate) cauze penale, dintre care 3 pornite de organul de urmărire penală al Centrului, sunt din alte categorii de infracțiuni, 3 persoane au fost scoase de sub urmărire penală, în cadrul a 2 cauze penale.

De asemenea, în această perioadă, ofițerii de urmărire penală ai Centrului au soluționat 36 de cauze penale (9 remise în judecată, 27 clasate) din anii precedenți (2003-2021) (DGUP – 3 remise în judecată, 15 clasate, DGT Nord – 1 remis în judecată, 8 clasate, DGT Sud 5 remise în judecată, 4 clasate).

În alte 15 cauze penale, urmărirea penală a fost suspendată din diferite motive, inclusiv 12 – în legătură cu eschivarea învinuitului de la urmărire penală și 3 – în legătură cu neidentificarea persoanei care a comis infracțiunea.

Procese penale examinate

Suplimentar la cauzele penale, în procedura organului de urmărire penală, spre examinare, în conformitate cu prevederile art. 274 Cod de procedură penală, s-au înregistrat 464 de procese penale și pe 61 procese penale a fost dispus control suplimentar (restituite sau anulate hotărârile anterioare de neîncepere a urmăririi penale), dintre care, în perioada de referință, au fost soluționate – 517, inclusiv pe 261 – au fost pornite cauze penale, 241 – au fost înaintate procurorului cu propunere de neîncepere a urmăririi penale, 12 – anexate la alte procese și cauze penale, iar 3 – au fost expediate, conform competenței, altor organe de urmărire penală.

Asigurarea și respectarea drepturilor omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere

În perioada de raport, ofițerii de urmărire penală au reținut 89 de persoane, dintre care, în privința a 73 de persoane a fost solicitat arestul preventiv. În privința a 29 de persoane, instanțele de judecată au dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest. Din totalul numărului de persoane reținute, 11 au fost eliberate de procurori, 36 de persoane au fost arestate la domiciliu, 9 persoane au fost eliberate provizoriu sub control judiciar, față de 2 persoane a fost aplicată obligarea de a nu părăsi țara și 2 de a nu părăsi localitatea.

În izolatorul de urmărire penală al Centrului, în perioada de raport au fost plasate 113 persoane, din acestea – 60 de persoane au fost eliberate cu schimbarea măsurii preventive, iar – 53 de persoane au fost transferate la alte locuri de detenție ale Administrației Naționale a Penitenciarelor.

La 17.02.2022, în conformitate cu prevederile art. 30 și 32 al Legii nr.52/2014 *cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman)*, membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii din cadrul Oficiului Avocatului Poporului, au efectuat o vizită de monitorizare la Izolatorul de urmărire penală al Centrului, în calitate de reprezentant al Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, cu scopul de a proteja persoanele împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

În procesul monitorizării, membrii echipei au purtat conversații individuale cu persoanele deținute, au inspectat încăperile, au verificat registrele prezentate, termenele de valabilitate a medicamentelor și a funcționalității dispozitivelor, au solicitat informații generale despre instituție și problemele majore cu care se confrunta instituția, pe durata pandemiei COVID-19.

În rezultatul monitorizării, Consiliul a apreciat condițiile de detenție în Izolatorul Centrului, și eforturile depuse în vederea corespunderii acestora cu standardele stabilite, pentru asigurarea respectării drepturilor persoanelor reținute/deținute în izolator.

Comportamentul și atitudinea angajaților izolatorului față de deținuți, au fost apreciate ca fiind demne, echilibrate și respectuoase. Aceeași atitudine, s-a constatat și în cazul deținuților față de angajați. În acest sens, Consiliul a observat elemente de securitate și comunicare eficientă, bazată pe respect reciproc, fapt ce permite deținuților să se simtă confortabil, fiind concluzionată lipsa situațiilor de criză, a tentativelor de suicid sau automutilare în cadrul izolatorului.

4. RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE

În perioada de raport, sarcinile Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale (în continuare ARBI, Agenție) pentru efectuarea investigațiilor financiare paralele, în privința subiecților cu statut procesual de bănuît și învinuit, au fost dispuse de către organele de urmărire penală și Procuratură, conform procedurii stabilite, prin remiterea spre executare a delegațiilor, preponderent pe cauze penale vizând infrațiunile de corupție și conexe, spălarea banilor, evaziune fiscală, contrabanda, delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari, cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, escrocherie cu folosirea situației de serviciu, traficul de ființe umane și circulația ilegală a drogurilor.

În anul 2022, Agenția și-a început activitatea cu 85 de delegații din perioada precedentă, în privința a 162 de subiecți, pe 58 de cauze penale. Spre executare, pe parcursul perioadei de raport, au mai parvenit 157 de delegații, în privința a 220 de subiecți, pe 114 cauze penale. Din totalul respectiv au fost executate 79 de delegații, în privința a 121 de subiecți, pe 59 de cauze penale.

Ca rezultat al efectuării investigațiilor financiare paralele, în perioada de raport, ofițerii de urmărire penală din cadrul ARBI, au dispus măsuri asiguratorii asupra a 256 de bunuri ale bănuiților și învinuiților, în sumă totală de 630 854 678,00 lei.

Tipul bunului	Nr. bunuri	Suma sechestrului
Capital Social	13	58 507 737,56
Construcție locativă	9	5 064 378,50
Cont bancar	2	269 054 638,19
Încăpere locativă	31	23 619 375,26
Mijloc de transport	19	1 779 182,79
Numerar	22	9 159 742,84
Teren agricol	27	8 682 296,45
Teren pentru construcție	53	119 924 903,44
Creanțe	1	790 000,00
Construcție nelocativă	74	125 929 499,47
Încăpere nelocativă	4	2 304 781,52
Construcție agroindustrială	1	6 038 142,00
Total	256	630 854 678,00*

**Suma sechestrului în perioada respectivă se poate modifica în cazul parvenirii pentru luare la evidență a încheierilor instanțelor de judecată.*

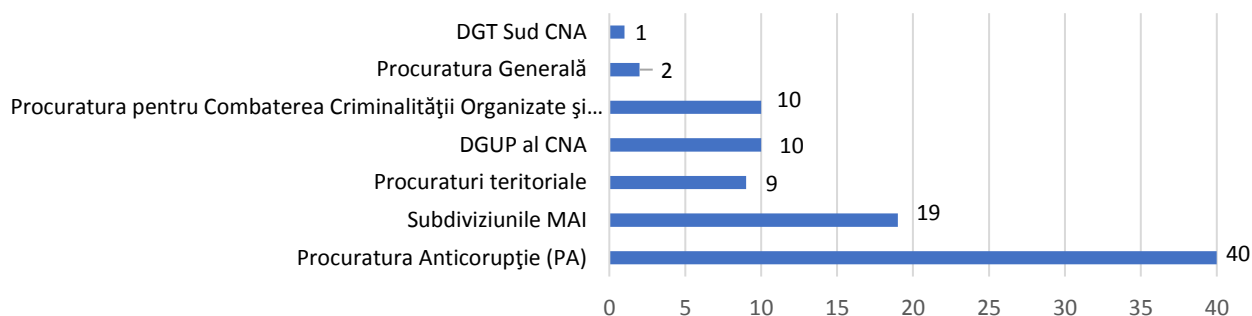
Ca rezultat al aplicării sechestrului, au fost preluate spre administrare, următoarele bunuri:

- numerar în sumă de 25 846 394,54 lei;
- transferuri pe conturile trezoreriale în sumă de 19 121 600,00 lei;
- mijloace de transport în sumă de 829 772,1 lei.

La fel, în urma investigațiilor financiare paralele desfășurate de ARBI, organele de urmărire penală au fost informate despre constatarea unor bănuieli rezonabile de săvârșire a infracțiunilor prevăzute la art. 330² (1 caz), art. 243 alin. (3) lit. b) (1 caz) Cod penal.

Măsuri speciale de investigație în cadrul investigațiilor financiare paralele.

Din numărul total de 157 de delegații parvenite în perioada de raport, ofițerii de investigații Agenției au efectuat măsuri speciale de investigații în cadrul a 72 de cauze penale (în temeiul a 92 de solicitări, parvenite în privința a 156 subiecți) sau 63,2 % din numărul total și 70,9% din numărul total de subiecți ai investigațiilor financiare paralele.

PONDEREA SARCINILOR PARVENITE ÎN BAZA DELEGAȚIILOR DUPĂ ORDONATOR ÎN SEMESTRUL I AN. 2022

De asemenea, în perioada de raport au fost continuate investigațiile pentru 20 de sarcini parvenite la finele anului 2021, în privința a 28 subiecți.

Solicitările dispuse pentru executare au fost întocmite în cadrul delegațiilor pe cauzele penale vizând următoarele infracțiuni:

- îmbogățire ilicită (art. 330² CP) – 43;
- abuz de putere sau abuz de serviciu (art. 327 CP) – 5;
- abuzul de serviciu (art. 335 CP) – 5;
- evaziune fiscală (art. 244 CP) – 8;
- spălarea banilor (art. 243 CP) – 3;
- contrabanda (art. 248 CP) – 3;
- escrocherie (art. 190 CP) – 5;
- delapidarea averii străine (art. 191 CP) – 4;
- traficul de ființe umane – (art. 165 CP) – 1;
- circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare (art. 217¹ CP) – 5;
- coruperea activă (art. 325 CP) – 3;
- corupere pasivă (art. 324 CP) – 5;
- excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu (art. 328 CP) – 2;
- trecerea ilegală a frontierei de stat (632 CP) - 1;
- practicarea ilegală a activității financiare (241/1 CP) – 6;
- traficul de copii (art. 206 CP) – 1;
- organizarea migrației ilegale (3621 CP) – 3.

În scopul depistării bunurilor subiecților interesați provenite din activități ilegale și dobândirea informațiilor privind aceste bunuri, au fost întocmite și expediate 2.419 solicitări, adresate instituțiilor care posedă sau care dispun de informația necesară, precum: bănci, entități care dețin informația privind deținătorii de valori mobiliare, companii de leasing, companii de asigurare, furnizorii și prestatorii de servicii, operatori de telecomunicații etc.

În rezultatul investigațiilor efectuate, au fost solicitate informații în privința subiecților investigați și a persoanelor terțe privind existența bunurilor infracționale sau alte date necesare, în scopul elucidării circumstanțelor cauzei investigate, în temeiul a 109 solicitări transmise

prin canale de schimb de informații, fiind obținute informații relevante din statele UE, precum și din alte jurisdicții.

De asemenea, în procesul identificării bunurilor imobile și mobile deținute în proprietatea subiecților interesați sau în calitate de beneficiari efectivi sunt culese informații din 31 de sisteme informaționale naționale. Informațiile obținute sunt utilizate inclusiv la organizarea măsurilor speciale de investigații, stabilirea legăturilor cu persoanele investigate, stabilirea a noi surse de informații, precum și factorii de risc care pot periclita confidențialitatea activității.

Simultan, sunt cercetate sursele deschise, precum bănci de date publice, pagini web și soft-uri de căutare (OSINT), care se dovedesc a fi din ce în ce mai relevante, atât la stabilirea bunurilor din țară, cât și peste hotare.

În rezultatul efectuării examinărilor în cadrul investigațiilor financiare paralele, au fost evaluate 422 bunuri infracționale (bunuri imobile – 350, bunuri mobile – 72 și anume: 57 mijloace de transport și 15 arme de foc) în valoare de 565 731 394,98 lei, cu întocmirea a 294 avize consultative privind determinarea valorii bunurilor imobile, conform prețurilor medii de piață, precum și 25 procese-verbale despre imposibilitatea de a formula concluzii în privința a 60 bunuri infracționale (dintre care: bunuri imobile – 53, bunuri mobile – 7).

De asemenea, au fost întocmite 3 avize consultative ale specialistului privind stabilirea diferenței dintre veniturile și cheltuielile persoanei (profiluri financiare), în privința a 18 persoane.

În aceeași perioadă, a fost efectuată expertiza judiciară primară, în privința a 4 mijloace de transport, cu întocmirea a 3 rapoarte de expertiză judiciară, utilizate ulterior în scopul inițierii procedurii de valorificare a bunurilor respective. Au fost întocmite 6 avize consultative privind determinarea mărimii diminuării / creșterii valorii a 6 mijloace de transport auto aflate în administrare.

În aceeași perioadă, în legătură cu ridicarea măsurilor asiguratorii, au fost restituite/returnate mijloace bănești sechestrate anterior, convertite în monedă națională, conform ratelor oficiale de schimb (cursului valutar), stabilite de BNM, în sumă de 21 962,00 lei (comparativ cu sem. I an. 2021 – 545 302,94 lei), printre motivele unor astfel de decizii fiind:

- scoaterea de sub urmărire penală (9 980,00 lei);
- încetarea procesului penal și liberarea de răspundere penală (9 500,00 lei);
- executarea sentinței în partea ce se referă la achitarea amenzii (2 482,00 lei).

Actualmente, Agenția dispune de 8 conturi trezoreriale, atât în monedă națională, cât și în valută străină liber convertibilă (euro - EUR, dolar american - USD, liră sterlină - GBP, leu românesc - RON, hrivnă ucraineană - UAH, rublă rusească - RUB, franc elvețian - CHF).

La 30.06.2022, soldul conturilor trezoreriale gestionate de către Agenție, constituie:

MDL	EUR	USD
17 080 278,04	2 334 430,00	1 369 943,40
GBP	CHF	RON
3 320,00	1 500,00	8 256,00
UAH	RUB	
33 417,00	138 000,00	

În procesul de recuperare a bunurilor infracționale, Agenția utilizează pe larg schimbul de date prin canalul securizat EUROPOL / SIENA și platforma CARIN, fapt ce a redus din timpul utilizat pentru investigațiile financiare paralele. Astfel, prin intermediul canalului SIENA și platformei CARIN, au fost identificate și sechestrate active peste hotarele țării în valoare de cca 1 050 000 lei.

În vederea ajustării cadrului legal, a fost elaborat și înaintat conform procedurii proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative, inclusiv Codul de procedură penală și Legea 48/2017, votat în prima lectură.

5. PREVENIREA CORUPȚIEI

Unul din principiile de activitate al Centrului reprezintă aplicarea prioritară a metodelor de prevenire a corupției, față de cele de combatere.

În acest sens, măsurile de prevenire implementate de către instituție, sunt următoarele:

- sensibilizare și educație anticorupție;
- expertiza anticorupție a actelor normative;
- evaluarea integrității instituționale;
- testarea integrității profesionale;
- analiza strategică și operațională a corupției.

Măsuri de sensibilizare și educație anticorupție

Printre factorii care favorizează corupția se evidențiază nivelul înalt de acceptabilitate socială a comportamentului corupțional, dar și sensibilizarea redusă a agenților publici cu privire la etică și integritate. Reieșind din acest deziderat, precum și din prioritățile activității de prevenire a corupției în clasamentul obiectivelor strategice de activitate ale Centrului, au fost lansate campanii de sensibilizare a opiniei publice și instruiți ai agenților publici. Acestea au avut menirea de a promova standardele de integritate și anticorupție, de a consolida sistemul de integritate instituțional și profesional, de a educa societatea și agenții publici în spiritul activ al denunțării manifestărilor de corupție.

Educația anticorupție realizată, în perioada de raport, a fost orientată spre activități de instruire / formare și informare a grupurilor țintă, campanii de sensibilizare, suport consultativ și metodologic entităților publice la implementarea standardelor de integritate, conlucrarea cu societatea civilă și partenerii externi, în vederea sporirii eficienței mecanismelor de prevenire.

În acest sens, au fost desfășurate 256 de activități de instruire în domeniile integrității și anticorupție pentru 9.209 persoane, care reprezintă diverse grupuri țintă, și anume: agenți publici, elevi / studenți și cetățeni. Astfel, au fost instruiți:

- agenți publici – 8.723 persoane, în cadrul a 244 de instruiți;
- elevi și studenți – 476 de elevi și studenți, în cadrul a 12 instruiți;
- alte categorii – 10 persoane.

De asemenea, au avut loc instruiți în cadrul Centrelor de Instruire ale autorităților și instituțiilor publice: Centrul de instruire al Serviciului Vamal – 6 instruiți, 135 de agenți publici; Centrul de instruire al Agenției Naționale a Penitenciarelor – 12 instruiți, 255 de agenți publici; Academia de Administrare Publică – 11 instruiți, 107 agenți publici.

Totodată, au fost coordonate și desfășurate activitățile de formare în regim on-line și cu prezență fizică, pentru agenții publici ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și ai instituțiilor subordonate, care s-au desfășurat pe parcursul lunilor ianuarie – martie. Au fost instruiți 554 de agenți publici, din cadrul a 18 entități publice subordonate MAIA.

În lunile februarie-aprilie au fost oferite instruiți entităților publice, care fac parte din domeniile prioritare de activitate ale CNA, pentru anul 2022. Au fost instruiți 470 de agenți publici din cadrul a 15 entități publice.

De asemenea, în perioada de referință, au fost instruiți agenții publici din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerului Finanțelor, Laboratorului Central Fitosanitar al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției de stat pentru Proprietate Intelectuală, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Spitalului Clinic al Ministerului Sănătății, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Serviciului Fiscal de Stat, Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Inspecției financiare, Parlamentului etc.

La inițiativa Cancelariei de Stat a fost asigurat Modulul ”etică și integritate” în cadrul Cursului de formare inițială a funcționarilor publici de conducere de nivel superior (secretari generali din cadrul ministerelor și directori generali adjuncți – 12 persoane).

Referitor la instruirile pe platforma e-learning ”Anticorupție și Integritate”, este de menționat că, în perioada de raport, s-au autoinstruit funcționarii publici din cadrul Consiliului raional Ialoveni, Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Centrului de achiziții Publice Centralizate în Sănătate, IP ”Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Justiției, IP ”Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio”, ÎS ”Administrația de Stat a Drumurilor”, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Sănătății, Casei Naționale de Asigurări Sociale, Ministerului Mediului, Serviciul Fiscal de Stat.

Participanți autentificați pe platformă sunt în total de: 1457 agenți publici. De asemenea, au primit Certificat de absolvire a cursului, 980 de cursanți.

În sectorul public măsurile sensibilizare și educare au continuat prin desfășurarea campaniilor de informare în domeniul educației, care a fost lansată în luna noiembrie, cu genericul „Integritate: credibilitate în sistemul educațional” pentru angajații din domeniul educației. Au fost instruiți 930 manageri și cadre didactice din cadrul Direcțiilor raionale învățământ: Telenești, Glodeni, Florești, Ocnița, Râșcani, Călărași, Criuleni, Briceni, Soroca, Drochia, Orhei, Sângerei.

La inițiativa Direcției generale asistență medicală și socială a Primăriei mun. Chișinău, a demarat campania de informare, fiind desfășurate:

- 3 instruirii pentru direcțiile teritoriale asistență socială din mun. Chișinău, la care au participat 120 agenți publici;
- 16 instruirii pentru instituțiile medico-sanitare din mun. Chișinău la care au participat 1434 cadre medicale.

În luna aprilie au demarat 2 campanii de informare și sensibilizare:

- ”Integritate pentru servicii publice de calitate,” la inițiativa Agenției Servicii Publice. Astfel, au fost realizate 38 instruirii pentru 947 de agenți publici.
- ”Păduri fără corupție,” la inițiativa Agenției ”Moldsilva” și Ministerul Mediului. Au fost realizate 15 instruirii pentru 1006 agenți publici și 30 de studenți în domeniul menționat.

În luna mai au demarat 4 campanii de informare și sensibilizare:

- ”Denunță! Atitudinea ta contează!” realizată de CNA în comun cu IGP. Au fost realizate 13 instruirii pentru 598 agenți de poliție.
- ”Integritate pentru sănătate,” realizată de către CNA în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări în Medicină și AO ”Homecare.” În cadrul acestora au fost asigurate 11 activități de instruire pentru 796 de cadre medicale.
- ”Fără corupție la BAC,” realizată de CNA în comun cu Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare. Au fost realizate 7 activități de instruire pentru 450 de persoane, dintre care președinți și secretari a Centrelor de BAC 2022 din zona centru, nord, sud și mun. Chișinău, inclusiv și reprezentanți ai organelor locale de specialitate în administrația învățământului.
- ”O lecție de integritate în școala/universitatea mea,” realizată de voluntarii CNA în comun cu formatorii DGPC a CNA. Au fost desfășurate 24 de lecții de integritate, pentru 829 de audienți în aproximativ 17 instituții de învățământ din țară.

De menționat că, în cadrul campaniilor desfășurate în centrele raionale este utilizat centrul mobil de informare al CNA, precum și sunt implicați voluntarii CNA, care asigură repartizarea suporturilor informative către publicul larg.

În sectorul privat, a fost asigurată participarea la lansarea concursului național ”Marca comercială a anului,” de comun cu conducerea Camerei de Comerț și Industrie și Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală. Centrul este, în cadrul acestui concurs, promotorul nominalizării „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”. Premiul integrității în afaceri vine să sprijine business-ul onest și să fortifice componenta de integritate în sectorul privat și să contribuie la crearea unui mediu de afaceri concurențial, corect, bazat pe integritate, transparență și profesionalism în interacțiunea cu sectorul public.

În acest context, au fost create 5 postere de promovare a nominalizării „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat,” care au fost mediatizate pe rețelele de socializare, pentru a atrage un număr cât mai mare de participanți.

În cadrul etapei de depunere a dosarelor la nominalizarea „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat” a fost asigurat suport consultativ și metodologic agenților economici privind condițiile de aplicare la nominalizarea Premiul integrității - *au fost consiliate circa 10 societăți comerciale.*

Comisia de jurizare a evaluat dosarele a 6 companii private, care au fost desemnate pentru premiere în cadrul nominalizării „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”.

În cadrul Galei Businessului Moldovenesc „Marca Comercială a anului 2021”, au fost premiate cu trofeul integrității următoarele companii private:

- la categoria „Întreprinderi mici”, premiul a fost acordat SRL „EXPRES-TEST-AUTO”;
- la categoria „Întreprinderi mari” au fost premiate, ÎM Orange SA, ÎM Moldcell, SA SRL METRO, SRL KAUF LAND și SA OTP BANK.

Totodată, au mai fost desfășurate activități suplimentare în scopul sensibilizării publicului și tineretului, astfel:

- a fost elaborat posterul și scenariul pentru o nouă ediție a proiectului Pod-Cast „Anticorupție și Integritate pe înțelesul tuturor”, precum și a fost filmată ediția a XXI-a a acestuia cu tema „Locul și rolul Procuraturii Anticorupție în sistemul organelor de drept”.
- a fost filmată ediția XXII a Pod_Cast-lui ”Integritate și anticorupție pe înțelesul tuturor”, cu tema ”Integritatea – valoare fundamentală în asigurarea unei justiții independente și eficiente”, în calitate de invitat fiind prezent un reprezentant al justiției.
- a fost redactat scenariului pentru ediția a 23 a Pod-Castului „Anticorupție și integritate pe înțelesul tuturor”, la tema: „Centrul Național Anticorupție- promotor al valorilor europene”, invitat special: Directorul CNA și a fost elaborat posterul corespunzător.
- a fost filmată și mediatizată ediția a 23 a Pod_Castului la tema: „Centrul Național Anticorupție - promotor al valorilor europene”;
- a fost reluat lucrul asupra proiectului Quiz Pro-Integritate. Astfel, a fost creată pagina de facebook pentru promovarea proiectul de educație anticorupție menționat și a fost creat un spot video, pentru promovarea Quiz-ului Pro-Integritate pe pagina Proiectului și pe pagina Centrului de pe rețelele de socializare;
- a avut loc prima ediție a Quizului Pro-integritate, la care au participat 98 de elevi din 18 licee din raioanele Nisporeni, Strășeni și Călărași. Câștigătorii primelor 3 locuri au fost premiați cu cadouri și diplome din partea Centrului Național Anticorupție;
- au fost derulate edițiile: II, III și IV a Quiz-ului Pro-Integritate, unde au participat 424 de elevi din 64 de instituții liceale din raioanele Orhei, Criuleni, Anenii Noi, Ialoveni, Hâncești, Ungheni, Telenești, Rezina și Căușeni;

- au fost derulate edițiile a V și a VI-a a Quiz-ului Pro Integritate unde au participat 146 de elevi din 25 de instituții liceale din raioanele Ștefan Vodă, Cimișlia, Leova, & Fălești, Sângerei, Șoldănești.

Organizarea și coordonarea activităților de voluntariat.

În perioada de referință, s-a făcut bilanțul concursului de recrutare a noilor voluntari anticorupție ai CNA, prin întocmirea dosarelor de rigoare a celor 49 de noi-admiși (ordin de acordare a statutului de voluntar anticorupție, fișe de post, contract de voluntariat și altele).

Ulterior, a fost organizată și desfășurată festivitatea de investire în funcție a noilor voluntari anticorupție ai CNA, la care a participat cu cuvânt de salut directorul CNA, șeful interimar al DGPC a CNA și șeful DEA a DGPC a CNA. La evenimentul on-line au participat circa 70 de persoane.

De asemenea, a fost organizată și desfășurată instruirea inițială a voluntarilor, la care au participat 45 de voluntari.

În luna februarie, a fost inițiat un nou proiect Pod-Cast „Anticorupție și Integritate pe înțelesul tinerilor”. A fost elaborat posterul și scenariul pentru prima emisie a proiectului precum și a fost filmată ediția I a acestuia cu tema „Rolul voluntariatului anticorupție în dezvoltarea unei societăți integre”, la care, moderatorul a fost un actual voluntar al CNA, iar în calitate de invitat - un voluntar din prima ”promoție”.

În luna martie, a fost filmată ediția II a Pod_Cast-lui „Anticorupție și Integritate pe înțelesul tinerilor”, cu tema „Corupția: etimologie, noțiuni, istoric, forme și clasificare”, în calitate de invitat fiind supervisorul activităților de voluntariat din cadrul CNA.

În luna mai, a fost filmată și mediatizată ediția III a Pod_Cast-lui „Anticorupție și Integritate pe înțelesul tinerilor” cu tema „Tânăra generație de ofițeri CNA: provocări, așteptări, vocație”.

Începând cu luna martie, activitatea voluntarilor CNA a fost organizată pe 7 departamente: departamentul jocuri intelectuale, departamentul tehnologii informaționale, departamentul dezbateri publice, departamentul manifestări publice, departamentul artistic, departamentul management de proiect și departamentul statistici și proiecte inovative.

În luna aprilie, a fost organizată și desfășurată ediția a V-a a Quest-ului Pro Integritate la care au participat 40 de aplicanți și au fost desemnați 20 de câștigători din diverse localități ale țării. Sarcinile la tematica anticorupție și integrității de la Quest au fost elaborate de către voluntarii CNA și au fost adresate unui public cuprins între vârstele 12-22 ani, din diverse instituții de învățământ din țară.

Un grup de 29 de voluntari ai CNA, a participat la desfășurarea mesei rotunde și a vizitei de studiu: „Rolul testului la poligraf în contextul verificării integrității ofițerilor CNA”, în cadrul căreia, tinerii au aflat din istoricul testării la poligraf, despre cum funcționează aparatul poligraf, efectuând exerciții practice în acest sens.

De asemenea, au fost întocmite 18 scrisori din partea CNA, către instituțiile de învățământ din țară prin care se solicită implicarea și cooperarea acestora la organizarea și desfășurarea campaniei „O lecție de integritate în școala/universitatea mea” cu participarea voluntarilor CNA în calitate de formatori, elaborându-se suportul informativ de bază (prezentarea Power Point relevantă).

În luna mai, a demarat și s-a desfășurat în primă etapă campania de informare și sensibilizare asigurată de voluntarii CNA cu genericul ”O lecție de integritate în școala/universitatea mea.” Alături de voluntari, la activitățile desfășurate în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” și Universității de Stat din Moldova, au participat și formatorii DEA a DGPC a CNA. În mod independent, 28 de voluntari au desfășurat 24 de lecții de integritate, pentru 829 de audienți în aproximativ 17 instituții de învățământ din țară.

În perioada de referință, au fost întocmite și mediatizate pe pagina de facebook a voluntarilor CNA:

- 11 postere aniversare pentru voluntarii CNA;
- 4 clip-uri video pentru rubrica „File din istorie”;
- 2 clip-uri video pentru rubrica „Știați că...”;
- 1 poster cu ocazia sărbătorilor Pascale;
- 1 filmuleț cu ocazia celebrării Zilei Europei;
- 8 postări de promovare a campaniilor „O lecție de integritate în școala/universitatea mea”, precum și a campaniilor „Integritate pentru sănătate!” și „Denunță! Atitudinea ta contează!”, la care au participat voluntarii CNA în localitățile din țară: Soroca, Șoldănești, Orhei, Strășeni, Cimișlia, Nisporeni, Ungheni și Cahul;
- 1 postare referitoare la activitățile dedicate Zilei profesionale a CNA, la care au participat voluntarii Centrului.

Expertiza anticorupție a actelor normative

O acțiune preventivă specifică și deosebit de importantă, care revine în competența Centrului, este analiza nivelului de coruptibilitate a proiectelor de acte normative.

În perioada de referință, în subdiviziunea specializată a Centrului au parvenit 649 de proiecte de la autoritățile publice, iar 13 proiecte au rămas în examinare din anul 2020.

Au fost întocmite 405 rapoarte de expertiză anticorupție și au fost expediate 239 de avize asupra proiectelor de acte normative.

Din numărul proiectelor supuse expertizei anticorupție, 177 sunt proiecte de legi, 214 proiecte de hotărâri ale Guvernului și 14 sunt proiecte de acte departamentale.

Urmare a expertizei anticorupție, în proiectele de acte normative au fost identificați:

- 1.275 factori de risc, cei mai răspândiți: lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative – 14%; atribuții care admit derogări și interpretări abuzive – 12%; formulare ambiguă care admite interpretări abuzive – 11%; lacună în drept – 11%;
- 1.300 riscuri de corupție, cele mai răspândite: abuz de serviciu – 18%; depășirea atribuțiilor de serviciu – 13%; conflict de interese și/sau favoritism – 10%; influențare necorespunzătoare – 8%.

Elaborarea proiectelor de acte normative

Referitor la elaborarea proiectelor de acte normative, la data de raportare în cadrul Direcției se află în proces de lucru următoarele proiecte:

- proiectul legii privind modificarea Legii 1104/2002 *cu privire la Centrul Național Anticorupție*, transmis Ministerului Justiției spre promovare;
- proiectul legii cu privire la modificarea unor acte legislative (Codul fiscal, Codul vamal, Legea 202/2017 *privind activitatea băncilor*, Legea 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, Legea 158/2008 *cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public*), transmis Ministerului Finanțelor și, în copie Ministerului Justiției, spre promovare la 31.05.2022;
- proiectul legii cu privire la modificarea Legii 100/2017 *cu privire la actele normative*, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 20.11.2019;
- proiectul legii privind modificarea Codului de executare al Republicii Moldova, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 13.05.2022;
- proiectul legii de modificare a Legii nr. 325 din 23.12.2013 *privind testarea integrității profesionale*, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 13.05.2022;
- proiectul hotărârii de Parlament privind adoptarea Codului de etică și deontologie al colaboratorului Centrului Național Anticorupție, transmis Ministerului Justiției spre promovare (inclus pe ordinea de zi a ședinței Guvernului din 29.06.2022, chestiunea nr.13);
- proiectul hotărârii de Parlament cu privire la modificarea Hotărârii Parlamentului nr.35/2016 privind aprobarea Listei funcțiilor din cadrul Centrului Național Anticorupție și a gradelor speciale ce le corespund, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 13.05.2022;
- proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la Consiliul Civil privind monitorizarea activității Centrului Național Anticorupție;
- proiectul hotărârii Guvernului cu privire la completarea Hotărârii Guvernului 767/2014 pentru implementarea Legii nr. 325 din 23.12.2013 *privind testarea integrității profesionale*;
- proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea și completarea Hotărârii de Guvern 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, transmis Ministerului Justiției spre promovare;
- proiectul legii privind modificarea art. 17 din Legea 270/2018 *privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*.

Evaluarea integrității instituționale

Un alt instrument pro-activ de prevenire a manifestărilor de corupție în activitatea unei entități publice reprezintă evaluarea integrității instituționale, prin identificarea riscurilor de corupție și de analiză a factorilor care le generează, precum și oferirea recomandărilor de înlăturare a acestora.

Activitatea vizată este realizată de Centru, în condițiile Legii nr. 325 din 23.12.2013 *privind evaluarea integrității instituționale* și Metodologiei de identificare a riscurilor de corupție în cadrul entităților publice, de identificare a agenților publici expuși acestor riscuri

și de analiză a factorilor de risc care le generează, aprobată prin Ordinul directorului CNA nr.50 din 20.03.2018.

Astfel, în perioada de raport a fost finalizat procesul de evaluare la 4 entități, inclusiv: Agenția Rezerve Materiale, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale și Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Versiunea completă a rapoartelor privind rezultatele evaluării și recomandări de înlăturare a riscurilor de corupție constatate au fost remise în adresa acestor entități și ministerelor de resort (Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Sănătății), precum și plasate pe site-ul a Centrului.

Conducătorii entităților evaluate urmează, conform prevederilor art.19 alin (2) din Legea 325/2013, în termen de 30 zile să adopte un plan de integritate. În acest sens, Agenția Rezerve Materiale a adoptat un plan de integritate la 18.04.2022, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență la 26.04.2022, iar Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale la 24.06.2022. În cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică procesul de elaborare a planului este în derulare.

La situația din 01.07.2022, în derulare este activitatea de evaluare la 3 entități publice, inclusiv: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (etapa de generalizare și remitere a rezultatelor în adresa entității), Agenția Navală a Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Securitate Publică a IGP (etapa a III-a de evaluare).

De asemenea, în perioada de raport a fost elaborată 1 notă analitică privind riscurile de corupție identificate în activitatea unor entități publice (I etapă de evaluare) - contextul Deciziei motivate de inițiere a testării integrității profesionale în privința angajaților acestor entități.

Totodată, au fost elaborate 5 rapoarte de monitorizare a realizării planurilor de integritate, inclusiv: a Agenției Supraveghere Tehnică (final), a Centrului de Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (intermediar), Agenției de Mediu (final), Agenției „Moldsilva” (intermediar/extins termenul), Departamentul de înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto din cadrul Agenției Servicii Publice (intermediar).

Conform Raportului final de monitorizare a implementării Planului de integritate a Agenției Supraveghere Tehnică, s-a constatat că din 48 de acțiuni planificate, 42 sunt realizate integral (88%) și 6 au fost evaluate ca implementate parțial (12%). Deși a fost constatat un nivel înalt de realizare a Planului de integritate, pentru Obiectivul „Îmbunătățirea cadrului normativ în domeniu” rezultatul scontat nu a fost atins. Agenția Supraveghere Tehnică a fost informată despre rezultatele finale ale monitorizării și despre faptul scoaterii planului de sub monitorizare. Suplimentar, a fost informat și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, fiind reiterată solicitarea Centrului pentru oferire de suport Agenției în promovarea proiectelor de modificare a cadrului normativ ce se impun în contextul planului de integritate.

Conform raportului final de monitorizare la Agenția de Mediu, se atestă că din numărul total de acțiuni preconizate a fi realizate, au fost executate integral 44 acțiuni (90 %), realizate parțial 2 (4%), nerealizate 3 (6%) – dintre care 2 din motive neimputabile Agenției.

La situația din 01.07.2022, sub monitorizare se află planurile de integritate ale 7 entități: Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Agenția Națională pentru Siguranța

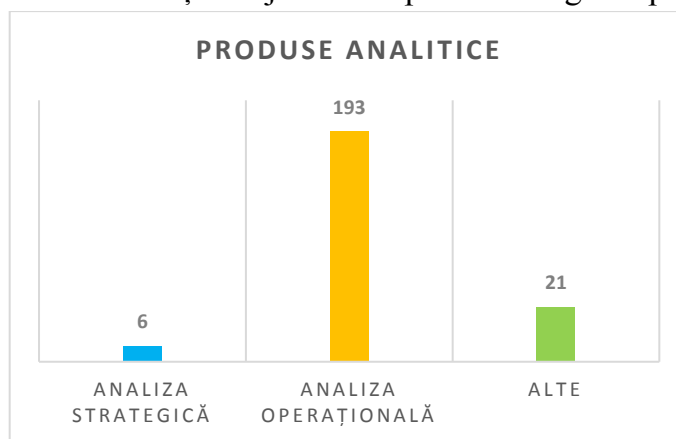
Alimentelor, Departamentul de înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto din cadrul Agenției Servicii Publice, Agenția „Moldsilva”, Agenția Rezerve Materiale, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

6. ANALIZA STRATEGICĂ ȘI OPERAȚIONALĂ A CORUPȚIEI

Analiza strategică și operațională, atribuție exercitată de Centrul Național Anticorupție în temeiul prevederilor art.4 alin.(1) lit. f) a Legii nr.1104 din 06.06.2002, s-a desfășurat prin prisma determinantă a mai multor factori, care în final au dus la majorarea substanțială a sarcinii de lucru, inclusiv:

- cu 40% a crescut numărul rapoartelor de analiză operațională inițiate datorită creșterii numărului de solicitări parvenite în adresa serviciului. Ori, la momentul respectiv, au fost în procedură peste 120 de analize operaționale, în contextul că capacitatea maximă de realizare ar fi de 30 de rapoarte în mediu pe lună;
- cu 43% s-a majorat numărul analizelor strategice planificate pentru anul 2022 comparativ cu anul 2021;
- cu 33% a crescut numărul rapoartelor ce vizează proprietățile, veniturile și cheltuielile figuranților, realizarea cărora necesită analize complexe a informației prin prisma respectării diferitor regimuri juridice.

Astfel, în perioada de referință, au fost elaborate 6 rapoarte de analiză strategică și 193 de rapoarte de analiză operațională privind fenomenul corupției în cazurile investigate și în domeniile social-economice din R. Moldova, precum și 21 de note analitice în privința candidaților pentru numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Analizele strategice s-au axat pe domeniul justiției, cel al achizițiilor publice, sectorul energetic și altele. Din cele vizate, s-a evidențiat că practica judiciară pe cauzele de corupție și conexe celor de corupție, dedusă din analiza a 193 de sentințe pronunțate în perioada anului 2021, s-a rezumat la soluționarea a 367 de episoade săvârșite de 233 inculpați. Potrivit datelor, vinovăția inculpaților a fost stabilită în 63% (231) din cazuri cu pronunțarea sentințelor de condamnare, iar în alte 18% din cazuri, instanțele s-au pronunțat cu sentințe de încetare a

proceselor penale pe temeuri de nereabilitare. Pe restul 19% (69) s-a dispus sentințe de achitare a persoanelor.

Pedeapsa cu privarea de libertate a fost aplicată în 71% din cazurile de condamnare, din care fiecare al 2 caz din 3 executarea pedepsei au fost suspendată condiționat. Amenzile penale sunt aplicate de instanțele de judecată doar în 1 caz din 2, mărimea acestora fiind în mediu de 91 701 lei (echiv.1800 euro). Doar în 27% din toate cazurile de condamnare s-a aplicat pedeapsă de privare a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate, iar în cazul funcționarilor publici condamnați această rată a atins sub nivelul de 2/3.

Analiza domeniului producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în Republica Moldova a stabilit vulnerabilități de corupție manifestate prin prezența grupurilor de interese și prin transparență insuficientă a procesului de eliberare a avizelor de racordare și celui de confirmare a statutului de producător eligibil. Datele analizate au scos în evidență că $\frac{3}{4}$ din totalul puterii electrice acceptate prin avize de racordare la rețea s-a concentrat în gestiunea doar a 20 de operatori economici (ceea ce reprezintă 2% din totalul solicitanților).

Similar, analiza sistemului achizițiilor publice a scos în evidență predispunerea autorităților contractante spre promovarea achizițiilor publice de valoare mică, pentru a evita domeniul de aplicare al Legii privind achizițiile publice. În acest sens, cifrele sunt îngrijorătoare, ori contractele încheiate în baza achizițiilor de mică valoare au depășit suma de 5 miliarde de lei, iar pentru comparație, valoarea contractelor încheiate urmare a demarării procedurilor de achiziție publică a constituit aproape 8,5 miliarde de lei. Totodată, datele analizate denotă indicii spre divizarea intenționată a achizițiilor publice în achiziții de mică valoare pentru a omite transparența procesului și favorizarea persoanelor cointereseate.

Urmarea analizelor strategice elaborate și acțiunilor eferente acestora, au fost înaintate 27 de demersuri în adresa subdiviziunilor specializate ale Centrului și altor autorități pentru a interveni pe marginea amenințărilor/vulnerabilităților de corupție stabilite. Subsidiar, opiniei publice au fost prezentate 5 rapoarte de analiză strategică, fiind publicate pe pagina oficială www.cna.md la compartimentul Studii și analize, precum și prin diseminarea acestora de către instituțiile media.

Cu referință la *analizele operaționale*, acestea s-au axat în mare parte pe analiza proprietăților subiecților în coraport cu veniturile acestora, constituind astfel aproape fiecare a 2 analiză din 3. Analiza conexiunilor între figuranți au fost vizate în 25% din rapoartele de analiză, iar activitatea instituțiilor publice și agenților economici s-a rezumat la 9% din analize. Totodată, 183 din subiecții analizați au fost persoane publice (inclusiv demnitari,

judecători și alte categorii de funcționari), iar restul au constituit persoane fizice și juridice aflate într-o anumită conexiune cu primii.

Rapoartele de analiză operațională au fost transmise pentru examinare, conform competenței, către ofițerii de urmărire penală și ofițerii de investigații speciale din cadrul CNA (71%), către procurorii anticorupție (21%) și alte autorități solicitante (8%).

Relevant, la faza de analiză a datelor conținute în sistemele informaționale și surse OSINT, au fost stabilite indicii privind deținerea unor averi nejustificate de către subiecți în 38 de cazuri în valoare 74,26 mln. lei; iar în 23 de cazuri s-a identificat 100 de bunuri posibil înregistrate pe persoane terțe, valoarea cărora a depășit suma de 53 mln. lei. Subsidiar, datele analizate au indicat spre 147 de bunuri imobile și mobile nedeclarate în valoare de circa 13,2 mln. lei; venituri nedeclarate în sumă de circa 4,8 mln. lei; precum și împrumuturi și donații suspecte în sumă de 125,9 mln. lei menite să-și justifice achizițiile efectuate de subiecți. Astfel, în vederea confirmării sau infirmării ipotezelor constatate, ofițerii din cadrul Direcției analitice au înaintat *348 de recomandări* pentru acumularea de către solicitanți a materialului probatoriu suplimentar.

Subsidiar, suportul analitico-informațional a fost prezent și la exercitarea de către Direcția generală prevenirea corupției din cadrul CNA a atribuției de efectuare a expertizei anticorupție pe marginea a 14 proiecte de acte normative, fiind oferite date și note analitice cu referință la obiectul reglementat de proiectele în cauză.

7. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA POLITICILOR ANTICORUPȚIE

Responsabilitatea de dezvoltare a climatului național de integritate, de realizare a acțiunilor de prevenire a corupției și stabilire a instrumentelor de integritate sunt coordonate în cadrul unui document național unic, Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (SNIA, Strategie), adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr.56 din 30.03.2017.

Întru asigurarea continuității succeselor obținute la nivel central, local cât și sectorial, precum și evitarea unei lipse de acoperire a documentului de politici în perioada de conceptualizare, elaborare și adoptare a unui nou document strategic, la 24.12.2021, a fost adoptată Hotărârea Parlamentului nr. 241 „Privind modificarea Hotărârii Parlamentului 56/2017 Pentru aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017–2020”, (în vigoare de la 28.01.2022, Monitorul Oficial Nr. 27-33 art. 32), care prevede prelungirea termenului de implementare a Strategiei sus-vizate.

În perioada de raport, a fost asigurată configurarea Planurilor de acțiuni a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pe portalul informațional E-integritate instituțională, compartimentul “Raportare Strategia Națională Anticorupție”, și transmisă entităților implementatoare a Planurilor de acțiuni a Strategiei, în spiritul cooperării interinstituționale eficiente, și asigurarea raportării electronice a progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea acțiunilor pentru perioadele - anului 2021 (în ceea ce privește implementarea celor 14 instrumente de integritate conform prevederilor Legii 82/2017) și semestrul I al anului 2022. Totodată, în urma demersurilor parvenite de la autoritățile implementatoare, în

cea ce privește modificarea caracteristicilor definitorii a entităților publice inclusiv a persoanelor responsabile de monitorizarea, implementarea și raportarea electronică a Planurilor de acțiuni, pentru perioadele de raport stabilite, a fost asigurată suplینirea portalului cu completarea modului Utilizatori și instituții responsabile.

Astfel, în vederea monitorizării și evaluării progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea acțiunilor cuprinse în Planurile de acțiuni a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, 82% dintre autoritățile publice au transmis către Secretariatul Grupurilor de monitorizare, rapoartele privind implementarea Strategiei, în mare parte ce vizează acțiunile cu termen permanent de verificare cu raportarea anuală a indicatorilor de progres, cu referire la cele 14 instrumente de integritate stabilite în conformitate cu prevederilor Legii 82/2017.

Conform mecanismului de monitorizare al Strategiei, procesul de monitorizare este condus de Grupurile de monitorizare a SNIA. Pe parcursul perioadei de raport, urmare a extinderii termenului de implementare a Strategiei prin Hotărârea Parlamentului nr. 241 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56/2017 pentru aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017–2020, a fost reactualizată Lista membrilor Grupurilor de monitorizare și plasată pe pagina web a Centrului.

Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 includea abordarea sectorială a fenomenului corupției, întru reducerea riscurilor de corupție în cele mai vulnerabile sectoare ale activității publice, prin coordonarea elaborării și aprobării a 9 planuri sectoriale anticorupție (vamal, asigurării ordinii publice, administrării și deetatzării proprietății publice, fiscal, protecției mediului ambiant, agroalimentar, achiziții publice, educației și sănătății și asigurării obligatorii de asistență medicală), precum și a planurilor locale anticorupție de către autoritățile publice locale de nivelul II, întru asigurarea conformității acțiunilor de consolidare a integrității cu specificul provocărilor întâmpinate de administrația publică locală.

Astfel, în conformitate cu prevederile acțiunii nr.19 a Pilonului II, Prioritatea II.2 „Abordarea sectorială anticorupție” din Planul de acțiuni al Strategiei aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 241 din privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56/2017 pentru aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017–2020, entitățile responsabile de aprobarea și implementarea planurilor sectoriale/locale de acțiuni anticorupție, vor asigura continuitatea implementării planurilor sectoriale/locale de acțiuni anticorupție în cadrul celor 10 sectoare vulnerabile identificate. Drept urmare, în perioada de raport, a fost asigurată acordarea suportului consultativ și metodologic autorităților responsabile de elaborarea, adoptarea și implementarea planurilor sectoriale/locale de acțiuni anticorupție.

Totodată, pe parcursul perioadei de raport, întru conceptualizarea Planului de acțiuni al Centrului Național Anticorupție privind implementarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție a fost elaborat și transmis spre examinare și avizare, către subdiviziunile Centrului, proiectul Ordinului cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al CNA pentru implementarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2023 (SNIA) și desemnarea Secretariatului Grupurilor de Monitorizare. Astfel, la 28 februarie 2022 a fost semnat Ordinul nr. 20 privind aprobarea Planului de

acțiuni al CNA pentru implementarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2023 (SNIA) și desemnarea Secretariatului Grupurilor de Monitorizare.

Întru asigurarea procesului de elaborare a noului document de politică publică în domeniul anticorupție, Centrul este susținut în cadrul proiectului „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, cu suportul financiar al Uniunii Europene și a Ministerului Federal German pentru Cooperare și Dezvoltare (BMZ), implementat de GIZ.

Astfel, obiectivul principal al serviciului sus-vizat, este acordarea suportului Centrului în efectuarea unei evaluări finale a impactului Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pentru anii 2017-2020, ca prima etapă a procesului de elaborarea a unui nou document Strategic la nivel național în domeniul integrității. În acest sens, pe parcursul perioadei de raport a fost asigurată participarea în cadrul a 5 ședințe de lucru cu reprezentanții proiectului GIZ în vederea stabilirii necesităților și priorităților.

Totodată, cu suportul proiectului GIZ au fost selectați o echipa de experți, în vederea asigurării realizării exercițiului de evaluare finală a impactului Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pentru anii 2017-2020. Astfel, în perioada de raport, a fost elaborată Metodologia de evaluare a impactului Strategiei și demarat procesul de evaluare a documentului sus-vizat.

8. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Abordarea eficientă a fenomenului corupției necesită o dezvoltare continuă a instrumentelor existente, precum și dezvoltarea inițiativei în preluarea bunelor practici internaționale. În acest scop, unul din obiectivele instituției îl constituie dezvoltarea relațiilor de cooperare cu instituțiile / organizațiile similare de peste hotare, misiunile diplomatice și consulare acreditate în Republica Moldova, cu organizațiile / instituțiile străine, regionale și internaționale, statele membre ale Uniunii Europene și alți donatori (parteneri externi de dezvoltare).

Pentru a asigura aplicarea eficientă a mecanismelor de prevenire și combatere a corupției, a noilor tehnici și instrumente în domeniu, în perioada de raport, Centrul a participat la stabilirea și implementarea acțiunilor în contextul proiectelor de asistență externă, care contribuie la fortificarea capacităților instituționale ale organelor de drept și altor entități antrenate în lupta cu corupția în Republica Moldova în vederea implementării durabile a priorităților stabilite la nivel național.

Astfel, Centrul a fost implicat în implementarea mai multor proiecte de asistență externă, grație cărora a fost posibilă consolidarea capacităților instituției în atingerea obiectivelor stabilite.

În acest context, menționăm continuarea activităților de implementare a proiectelor desfășurate în cadrul Centrului, și anume:

Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind ”Consolidarea supremației legii și a mecanismelor anticorupție în Republica Moldova”, Anexa nr. 3 la Programul anual de Acțiuni pentru 2018 al Uniunii Europene pentru Republica Moldova, ce urmează a fi finanțat în baza Instrumentului European de Vecinătate. Hotărârea Guvernului nr. 351/2019 „Pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de finanțare”, semnat de Republica Moldova la Bruxelles, la 24.07.2019.

Obiectivul general al proiectului este de a contribui la prevenirea și combaterea corupției.

Obiectivele specifice: dezvoltarea toleranței zero față de corupție în rândul cetățenilor Republicii Moldova; consolidarea mecanismelor anticorupție, incluzând în special mecanismele de investigare și urmărire penală, funcțiile de recuperare a bunurilor, declararea averii, conflictele de interese și prevenirea corupției.

Acordul de finanțare are stabilite 5 rezultate scontate, după cum urmează:

- un grad sporit de participare (implicare) a cetățenilor, în special la nivel local, în domeniul prevenirii și combaterii corupției, precum și un grad sporit de conștientizare a cetățenilor cu privire la daunele corupției și metodele de luptă cu aceasta;
- capacități instituționale și operaționale consolidate ale instituțiilor specializate de investigare și ale procuraturilor, pentru prevenirea și lupta eficientă și efectivă împotriva corupției și spălării banilor;
- sistemul național de recuperare a bunurilor infracționale este funcțional și sunt înregistrate progrese în ceea ce privește identificarea, înghețarea, gestionarea și confiscarea averii ilicite / nejustificate;
- sistemul efectiv de declarare a averii și intereselor personale este pe deplin implementat;
- consolidarea măsurilor pentru prevenirea mai eficientă a riscurilor de corupție (identificate și abordate în 3 sectoare cu risc înalt), în baza rezultatelor Planurilor de Acțiuni Sectoriale (SNIA).

Acordul de finanțare urmează a fi implementat de către: Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în perioada aprilie 2020 – martie 2024 (48 de luni).

În calitate de beneficiari ai proiectului sunt: conducerea și angajații organelor specializate anticorupție din Republica Moldova, cetățeni din unitățile administrativ-teritoriale selectate, inclusiv consiliile locale, mass-media și jurnaliști individuali.

Părțile interesate, pe lângă Centru sunt: Autoritatea Națională de Integritate, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Ministerul Justiției, primăriile și consiliile locale, organizațiile societății civile, agențiile și consiliile de dezvoltare regională.

Pe parcursul perioadei de raport a avut loc:

- discutarea activităților de prevenire, care urmează a fi realizate în cadrul proiectului;
- oferirea datelor statistice ce țin de indicatorii de monitorizare ai proiectului;
- participarea la ședința privind prezentarea metodologiei și a pașilor planificați pentru efectuarea evaluării calitative a indicatorilor de monitorizare ai Proiectului „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova” al Agenției Germane de Dezvoltare Internațională (GIZ);
- completarea Chestionarului pentru evaluarea valorilor reale ale indicatorilor de rezultat și de realizare în domeniul luptei împotriva corupției în Moldova;
- completarea chestionarelor privind programul proiectului;
- întrevederea cu dl Director_Prezentarea echipei de evaluare SNIA;
- întrevederea cu dl Juergen Hauser, expert în aplicarea legii din Germania;
- seminar online cu tema „Structura statului de drept în Germania”;
- Coordonarea participării colaboratorilor CNA în cadrul vizitei de studiu și schimb de experiență la instituțiile de drept și anticorupție din orașul Hamburg, Germania, în perioada 01-05.08.2022;
- Examinarea proiectului de Metodologie pentru evaluarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție 2017-2020;
- seminar online cu tema „Structura statului de drept în Germania”;
- ședința de coordonare_ obiecții Metodologie pentru evaluarea SNIA 2017-2020.

Rupe tăcerea: Îmbunătățirea politicilor și culturii avertizorilor de integritate în Balcanii de Vest și Republica Moldova.

Donator – Uniunea Europeană. Implementat de Inițiativa Regională Anticorupție (RAI), în perioada 1 aprilie 2020 – 2023. Beneficiari: Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia.

Scopul general al proiectului este de a acorda ajutor partenerilor RAI în sectorul guvernamental și non-guvernamental și anume prin:

- îmbunătățirea canalelor de dezvăluire a practicilor ilegale și a mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate prin consolidarea cadrului normativ și instituțional;
- consolidarea capacității societății civile de a sprijini avertizările de integritate prin politici publice, educație publică, asistență juridică și alt suport pentru avertizorii de integritate;
- sporirea gradului de conștientizare a societății, în special a tinerilor, cu privire la importanța avertizării de integritate în lupta împotriva corupției și educarea societății în privința mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate.

În perioada de raport a fost realizat spotul video_experiment social: ”Cum reacționează tinerii din Europa de Sud – Est la corupție în situațiile din viața reală?”.

Proiectul Regional ”Sud-Estul Europei – Împreună împotriva corupției”, perioada de implementare: 1.11.2020 – 31.10.2023. Donator – Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA). Implementat de: Inițiativa Regională Anticorupție (RAI) și Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC)

Beneficiari: Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia.

Obiectivul general este de a contribui la consolidarea rezilienței societăților din Sud-Estul Europei la corupție, prin consolidarea capacității guvernelor, a organizațiilor societății civile, a sectorului privat și a mass-media de a preveni și combate corupția.

Rezultate scontate sunt:

- consolidarea capacităților jurisdicțiilor vizate în evaluarea riscurilor de corupție și a mecanismelor de efectuare a expertizei anticorupție a legislației;
- cadrul regional de cooperare privind schimbul de date în ceea ce privește declararea averii va fi pe deplin operațional;
- o mai bună informare a publicului larg despre prevenirea corupției și activitatea entităților relevante;
- organizațiile societății civile și alte părți interesate relevante își vor crește și își vor extinde capacitățile, cunoștințele și implicarea în implementarea UNCAC;
- organizațiile societății civile, IMM-urile și camerele de comerț și-au îmbunătățit cunoștințele și cooperarea în domeniile acțiunii colective și conformării.

Proiectul „Suport pentru țările Parteneriatului Estic în vederea îmbunătățirii mecanismului de recuperare a bunurilor”, care este parte a Proiectului ”Lupta împotriva criminalității organizate în regiunea Parteneriatului Estic”.

Perioada de implementare: 01.04.2020 – 01.04.2023. Donator: Uniunea Europeană, implementat de: UNICRI. Beneficiari: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Obiectivul general al proiectului este de a crea o capacitate sporită în țările Parteneriatului Estic de a urmări, îngheța, indisponibiliza, confisca, recupera și gestiona activele legate de activitatea infracțională gravă organizată sau conexă, într-o mai bună aliniere cu standardele internaționale.

Rezultat 1: Capacitate sporită de a conduce investigații financiare.

Realizare 1.1: Poliția, procurorii și alți oficiali relevanți (inclusiv analiști financiari criminaliști și analiști ai unităților de informații financiare) și-au îmbunătățit capacitatea de a coordona inițierea și urmărirea penală a infracțiunilor financiare.

Activități cheie:

- evaluarea actualizată a capacității, în fiecare dintre țările Parteneriatului Estic, de a conduce în mod eficient investigații privind criminalitatea financiară și de a condamna cu succes aceste infracțiuni;
- consiliere tehnică de expertiză (mentorat) cu privire la cazuri specifice cu scopul de a transfera cunoștințe practice despre cele mai bune metodologii pentru investigarea infracțiunilor financiare;

- misiunile transfrontaliere de la egal la egal pentru a promova avansarea și rezolvarea cazurilor-cheie (precum și pentru a consolida coordonarea transfrontalieră cu omologii din cazurile de criminalitate financiară);
- instruirea în domeniul investigării criminalității financiare (inclusiv pregătirea și instruirea unui ghid pentru analiza financiară criminalistică): modul de urmărire, înghețare, indisponibilizare, confiscare și recuperare a activelor legate de criminalitatea organizată (și de activitatea infracțională gravă aferentă);
- pregătirea și instruirea procedurilor operaționale standard pentru inițierea și urmărirea cu succes a cazurilor de crimă financiară.

Rezultat 2: Practicienii de recuperare a activelor din țările Parteneriatului Estic vor avea capacitatea consolidată de a urmări, îngheța, indisponibiliza, confisca, recupera și gestiona activele legate de activitatea infracțională organizată sau alte crime grave.

Realizare 2.1: Mai multe părți interesate au îmbunătățit coordonarea interinstituțională și transfrontalieră pentru a facilita urmărirea, înghețarea, indisponibilizarea, confiscarea, recuperarea și gestionarea bunurilor legate de activitatea infracțională organizată și alte infracțiuni grave.

Activități-cheie:

- cartografierea (evaluarea nevoilor regionale) a cooperării interinstituționale și transfrontaliere privind recuperarea activelor;
- misiuni de studiu, inclusiv la adunările generale anuale, agențiile de recuperare a bunurilor și agențiile de gestionare a bunurilor (în cadrul și în afara regiunii);
- ateliere de consolidare a cooperării interinstituționale, inclusiv atelier de creare a consensului pentru structurile Agențiilor de recuperare a bunurilor / Agențiile de gestionare a bunurilor și condamnare care nu se bazează pe o hotărâre;
- ateliere de consolidare a cooperării regionale;
- elaborarea, tipărirea și distribuirea materialelor relevante de vizibilitate / sensibilizare privind recuperarea și gestionarea activelor.

Realizare 2.2: Capacitate îmbunătățită de urmărire, înghețare, indisponibilizare, recuperare și gestionare a bunurilor legate de activitatea infracțională organizată.

Activități cheie:

- cartografierea (evaluarea nevoilor regionale) a capacității de urmărire, înghețare, indisponibilizare, confiscare, recuperare și gestionare a bunurilor legate de crimă organizată (și de activitatea infracțională gravă aferentă);
- consiliere tehnică cu privire la cadrele legale și operaționale care trebuie puse în aplicare (structuri penale și non-penale, structuri ale Agențiilor de recuperare a bunurilor și Agențiilor de gestionare a bunurilor) pentru a permite: (a) Agențiilor de recuperare a bunurilor sau entităților naționale similare să acceseze, sub un acoperiș, mai multe baze de date cu datele de referință încrucișată și pentru a identifica mai rapid proprietățile și alte bunuri care sunt pe numele unor terți, dar pentru care un suspect poate fi proprietarul benefic efectiv; (b) Agențiilor de management al

bunurilor sau entităților naționale similare să optimizeze gestionarea bunurilor și (c) preluarea la nivel politic și tehnic a mecanismelor de confiscare ne bazate pe condamnări;

- consiliere tehnică și juridică (mentorat), dacă este cazul, cu privire la cazurile pendinte, inclusiv formularea recomandată pentru deciziile judiciare, formularea sau modificarea cererilor de asistență juridică reciprocă (pentru a asigura compatibilitatea cu cerințele jurisdicțiilor străine) și cartografierea coordonată a bunurilor (analiza linkului);
- misiunile de la egal la egal pentru abordarea și soluționarea în avans a cazurilor.

În perioada de raport a fost furnizată informația, în contextul exercițiului de cartografiere a fluxurilor financiare ilicite și a recuperării activelor în regiunea Parteneriatului estic, elaborat de UNICRI în cadrul Proiectului.

9. INTERACȚIUNEA CU SOCIETATEA CIVILĂ

În scopul interacțiunii cât mai eficiente cu societatea civilă, în ianuarie a fost organizată și asigurată o vizită de studiu la Centru pentru grupul de studenți, audienți ai cursului ”Anticorupție și Bună Guvernare,” la care au participat reprezentanți din Moldova, Ucraina, Georgia, Armenia, Republica Kârgâzstan. În cadrul cursului a fost prezentată misiunea și sarcinile Centrului, competențele în domeniul prevenirii și combaterii corupției, rezultatele și provocările instituției, ulterior fiind asigurată vizita în cadrul subdiviziunilor Centrului.

Totodată, a fost asigurată participarea la lansarea studiului ”Evaluarea integrității judecătorilor: fără drept de apel?” desfășurată de Fundația ”Friedrich Ebert.”

În martie, la Centrul Național Anticorupție unui grup de studenți, membri ai Asociației Europene a Studenților în Drept – ELSA de la ULIM a efectuat o vizită de studiu. În cadrul căreia a avut loc o discuție cu directorul instituției, precum și o instruire în domeniul Anticorupție, și o vizită a subdiviziunilor cu activități specifice în domeniul prevenirii și combaterii corupției.

În luna mai a fost asigurată vizita de studiu în cadrul Centrului a reprezentanților Consiliului național al elevilor. Aceștia au beneficiat de instruire cu genericul ”Competențe și activități ale Centrului Național Anticorupție” și de un tur în sediul Centrului.

În luna iunie, în contextul celebrării aniversării a 20-a de la crearea Centrului Național Anticorupție, a fost asigurate 2 vizite de studiu pentru 2 grupuri de studenți de la ULIM și USM. Cei 67 de participanți au vizitat subdiviziunile cu activități specifice în domeniul prevenirii și combaterii corupției, precum și au beneficiat de o instruire cu tematica ”Competențe și activități ale Centrului Național Anticorupție”.

De asemenea, în perioada de referință, întru pregătirea și demararea Campaniei de informare „Integritate pentru sănătate”, a fost asigurată participarea la trei ședințe comune cu A.O. „HOMECARE” și A.O. „CASMED,” în cadrul proiectului „Echitate în sănătate prin responsabilizare socială”, finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare. A fost discutat și aprobat conceptul de lansare a campaniei și a materialelor informative privind

sensibilizarea actorilor din domeniul sănătății: conceptul de lansare a campaniei de informare; pliantul informativ (română/rusă); posterul informativ (română/rusă); spotul video (română/rusă); spotul video pentru TV (română/rusă); spotul pentru posturi de radio (română/rusă); bannerul informativ (română/rusă).

De comun cu partenerii: Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină, A.O. „HOMECARE” a fost aprobat setul de documente (agenda, graficul, conceptul, statistica etc.) Campaniei de informare „Integritate pentru sănătate”, care a demarat în luna mai, fiind asigurate, pe perioada de referință, 11 activități de instruire pentru 796 cadre medicale.

De asemenea, în perioada menționată a fost asigurată desfășurarea seminarului organizat de GIZ-Moldova, destinat reprezentanților ONG-ilor din Moldova, au fost prezentate bunele practici în domeniul educației, informării și sensibilizării anticorupție.

În perioada de raport, comunicarea cu publicul a avut loc prin intermediul instrumentelor disponibile, bazându-ne prioritar pe sporirea nivelului de informare a populației și atragerea suportului acesteia în lupta împotriva corupției, accentul de bază fiind pus pe faptul că „Centrul este o instituție care vine să sprijine cetățeanul, apărându-i drepturile și interesele legale”.

Instituția s-a angajat să furnizeze informație de calitate publicului, să întreprindă toate măsurile rezonabile pentru a asigura obiectivitatea, corectitudinea și imparțialitatea diseminării informației de interes public. Concret, Centrul a utilizat oportunitățile de promovare a imaginii prin difuzarea comunicatelor de presă pe pagina web a instituției, prin distribuirea acestora pe rețelele de socializare, în principal, pe pagina de facebook a instituției, prin asigurarea participării la evenimente publice ale conducerii, la conferințe de presă, emisiuni televizate, radio, campanii de informare, mese rotunde etc.

A continuat rubrica „Sinteza săptămânală” – informație care prezintă activitatea celor mai importante subdiviziuni ale instituției, pentru o săptămână, care a apărut în premieră în 2018 și se bucură în continuare de popularitate.

Astfel, pe pagina site-ul instituției – www.cna.md, au fost plasate 153 de comunicate de presă (57 – cu tematica combaterii corupției, 26 – prevenirea corupției, 47 – activitatea ARBI și 24 – alte tematici). Au fost elaborate 264 de postări pe pagina de Facebook și 121 de postări pe pagina de Instagram a Centrului, fiind monitorizat impactul acestora. Numărul total al vizualizărilor pe pagina web cna.md este în jur de 150.000 de vizualizări, Facebook și Instagram este în jur de 978.000 de vizualizări.

Evenimentul cu cel mai mare impact s-a referit la subiectul: „Un șef de secție de la Institutul Oncologic, reținut de CNA și procurorii anticorupție pentru o mită de 2000 de euro”, iar postarea a acumulat circa 35 000 de accesări, 116 distribuiri, 616 interacțiuni și 440 de reacții.

Numărul mare de vizualizări denotă interesul cetățenilor pentru intervențiile Centrului în domeniile sociale – sectoarele mai apropiate intereselor cotidiene ale oamenilor.

Pentru a atinge un rezultat mai bun, a fost aprobată Strategia de comunicare a Centrului Național Anticorupție pentru anii 2020 – 2023, care contribuie la eficientizarea procesului de comunicare internă și externă, prin realizarea principalelor elemente ale procesului de

comunicare și are drept scop creșterea nivelului încrederii societății față de instituție, prin informarea corectă și imparțială a opiniei publice și mass-media despre activitatea sa, pentru asigurarea consolidării climatului de integritate la nivel național.

Pentru implementarea Planului de acțiuni al Strategiei de comunicare, în funcție de amploarea elementelor de comunicare, audiențele cărora se adresează și efectele dorite, subdiviziunea responsabilă de relații cu publicul, utilizează în calitate de instrumente de comunicare pagina oficială a instituției www.cna.md, precum și rețelele sociale (Facebook și Instagram).

10. REALIZAREA OBIECTIVELOR ȘI PRIORITĂȚILOR PENTRU ANUL 2022

Pe parcursul anului 2022, continuă asigurarea managementului performant al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție în conformitate cu prevederile Hotărîrii de Parlament privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020.

Totodată, este implementat în continuare Programul de Dezvoltare Strategică al Centrului Național Anticorupție pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărîrea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr. 1 din 31.01.2020, care a fost elaborat în vederea realizării priorităților Pilonului III al SNIA și contribuie la eficientizarea activității instituției.

Este important de menționat efortul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale din cadrul Centrului Național Anticorupție în scopul consolidării capacităților de recuperare, prin crearea bazei de date operabile pe baza Sistemului informațional automatizat ”Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate”, aderarea la standardul ISO 55000, în domeniul administrării bunurilor infraționale indisponibilizate.

A fost elaborat proiectul documentului de politici – Programul național de recuperare a bunurilor infraționale, care va contribui considerabil la accelerarea proceselor de recuperare a activelor, provenite din infrațiuni. Programul național de recuperare a bunurilor infraționale urmează să fie implementat în perioada 2022-2027, scopurile principale fiind: fortificarea sistemului prin operarea modificărilor în legislație și crearea platformei de recuperare, crearea mecanismului de repatriere a activelor și ridicarea percepției recuperării activelor la nivelul importanței combaterii corupției.

În acest context, are loc ajustarea cadrului legal și instituțional la standardele internaționale în domeniul recuperării bunurilor infraționale și cooperării internaționale (realizat parțial prin votarea în prima lectură a proiectului de lege privind modificarea Codului de procedură penală și a Legii 48/2017).

De asemenea, continuă promovarea imaginii Centrului prin intermediul tuturor instrumentelor disponibile, o prioritate aparte fiind creșterea vizibilității și transparenței instituției, fapt care va conduce la sporirea credibilității societății față de instituție și nu în

ultimul rând prin implementarea Strategiei de comunicare a Centrului Național Anticorupție pentru anii 2020 – 2023.

În scopul prevenirii și combaterii fenomenului corupției în domeniile prioritare stabilite pentru anul 2022 sunt demarate acțiuni suplimentare, precum și promovate proiectele de acte legislative, care nu au fost aprobate anterior, ce țin de eficientizarea activității Centrului.

Centrul Național Anticorupție

Anexa 1: Cauze cu un impact social sporit

- **Cauza penală pornită pe faptul spălării de bani unde era vizată o rețea de escroci formată din 24 de persoane, care ar fi depozitat de bani sute de cetățeni ai Republicii Moldova, ai Federației Ruse și ai Kazahstanului, prin intermediul unei companii de consultanță în domeniul tranzacțiilor la bursă. Pe parcursul ultimilor doi ani, această companie, înregistrată în Cipru, dar cu o reprezentanță la Chișinău, ar fi încasat de la clienții săi, prin fraudă, peste 1,5 milioane de euro.**

Investigațiile și acțiunile de anchetă în acest caz au stabilit că reprezentanții companiei ofereau servicii de consultanță potențialilor investitori pe piața financiară, sugerându-le tranzacții și investiții profitabile. Aceștia identificau victimele din fostele țări ale CSI, se prezentau ca angajații filialei moldovenești a unei companii existente din Rusia, renumite pe piața financiară și le propuneau servicii de expertiză, analiză și consultanță. Victimele erau convinse să facă investiții de zeci și sute de mii de euro, inclusiv pe piața Forex, iar după ce depuneau banii pe conturile, gestionate de membrii grupului, aflau că tranzacțiile au eșuat, iar investițiile au fost neprofitabile. Ca să șteargă urmele infracțiunii, bănuții sistau comunicarea cu victimele, schimbându-și numerele de telefon și eliminând toate platformele pe care contactau. Ca urmare au efectuat câteva zeci de percheziții la mai multe adrese, unde își desfășoară activitatea angajații companiei și au reținut 24 de persoane. Acestea sunt bănuite de spălare de bani în proporții deosebit de mari. Pentru asigurarea recuperării prejudiciului, au fost ridicate mai multe mașini de lux care aparțin bănuților.

- Ca urmare a spectrului de măsuri întreprinse de către angajații Centrului, a fost stabilită **o schemă infracțională organizată de angajați ai Primăriei orașului Codru din municipiul Chișinău.** Potrivit datelor anchetei, organizatorul schemei ar fi unul dintre consilierii locali ai Primăriei or. Codru care și-ar fi luat angajamentul de a influența factori de decizie ai primăriei, responsabili de perfectarea autorizațiilor de construcție, planurilor de urbanism și altor acte permissive. Acesta ar fi acționat în interesul mai multor companii și persoane fizice, iar în schimbul unor sume de bani, ar fi reușit să influențeze pozitiv deciziile funcționarilor. Ca rezultat, companiile favorite ar fi primit actele necesare pentru construcția unor clădiri multietajate în zone rezidențiale din Chișinău. Astfel, au fost constatare episoade de extorcare și primire de mită pentru eliberarea certificatelor de urbanism, organizarea votării unor proiecte investiționale, dar și cazuri de falsificare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție a trei bunuri imobile. Au fost efectuate 35 de percheziții la 13 persoane și la 1 agent economic, care s-a soldat cu 8 rețineri și 4 arestări. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au fost pornite 11 cauze penale care au fost conexe într-o procedură unică, și la moment se află în gestiunea organului de urmărire penală, pentru efectuarea acțiunilor ce se impun.

- Un alt exemplu poate servi, documentarea de lungă durată a schemei de corupție sistemică, **organizată de către doi funcționari de la Dispensarul Municipal Dermatovenerologic din Chișinău și administratorul unei școli auto. Acțiunile acestora au fost documentate în cadrul mai multor dosare, în care sunt bănuți de fapte de corupere pasivă și trafic de influență. Aceștia facilitau procedura de admitere la comisia medicală pentru obținerea permisului de conducere, eludând procedura legală și pretinzând de la candidați sume ilicite de bani.**

Astfel, administratorul școlii auto, în complicitate cu mai mulți angajați ai Dispensarului, ar fi pretins și primit sistematic sume de bani ce variaua între 200 și 1000 de lei, pentru a

determina membrii comisiei de examinare să accepte persoanele la examenul medical în lipsa certificatelor necesare. Totodată, administratorul școlii este bănuیت că ar fi pretins și primit mijloace bănești ce nu i se cuvin pentru a organiza susținerea probelor teoretice și practice și evaluarea candidaților cu calificativul admis. Acesta ar fi susținut că poate influența funcționari din cadrul Secției de calificare a conducătorilor auto Chișinău a Agenției Servicii Publice și că îi poate determina să adopte decizii favorabile candidaților. În fapt, au fost efectuate peste 37 de percheziții la 9 persoane publice și 1 agent economic, care s-au soldat cu 3 rețineri și 3 arestări. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au fost pornite 33 cauze penale, în baza art. 324, 325 și 326 Cod penal, 2 cauze penale au fost deja remise în instanță de judecată, altele 2 urmează, celelalte aflându-se procedura organului de urmărire penală.

- La fel relevant este și cazul documentării abuzului de putere sau abuzul de serviciu săvârșit în interesul unui grup criminal organizat comis de către **funcționarii publici din cadrul consiliului raional și primăriei or. Durlești** care au depozitat administrația publică locală de 23 terenuri în valoare de circa 8 mln. lei. Astfel, în perioada anilor 2006-2019, după operarea mai multor tranzacții fictive și perfectarea notarială a actelor de vânzare-cumpărare, terenurile date au fost înstrăinate terțelor persoane, făcându-se trimitere la Hotărârea Comitetului Executiv al Sovietului Orășenesc Durlești, în pofida faptului că aceste persoane nu figurau în lista beneficiarilor de terenuri agricole (grădini), amplasate în extravilanul localității. În fapt, au fost efectuate peste 25 de percheziții la 9 persoane, dintre care 4 foști consilieri ai Primăriei și 3 interpuși. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au fost pornite 3 cauze penale, în baza abuzului de serviciu și spălare de bani în calitate de beneficiari ai loturilor, înstrăinate fraudulos prin intermediul unor decizii aranjate. La moment acestea se află în procedura organului de urmărire penală.
- **Cauza inițiată în privința unuia dintre factorii de decizie din cadrul Institutului de Medicină Urgentă pe faptul abuzului de serviciu. Funcționarul fiind bănuیت că ar fi primit comisioane de peste 200 000 de lei de la mai mulți angajați, remunerați pentru prestarea serviciilor suplimentare în secțiile Covid.**
Potrivit materialelor cauzei, în perioada martie 2020-aprilie 2022, bănuitul ar fi inclus în tabelele de pontaj suplimente salariale pentru medici, asistenți și alt personal auxiliar care nu s-ar fi aflat efectiv la serviciu în secțiile pentru pacienții bolnavi de Covid. Mai exact, funcționarul ar fi acordat sporuri de performanță în mărime de 100% și alocații de 100% din bugetul Companiei Naționale pentru Asigurări în Medicină, iar în schimb ar fi primit recompense bănești de la persoanele remunerate. La moment acestea se află în procedura organului de urmărire penală.
- **La fel, pe parcursul mai multor luni, au fost documentate acțiunile ilegale ale conducătorului unei întreprinderi municipale de alimentație publică din Chișinău și trei agenți economici, în cadrul a 5 dosare, pornite pe fapte de corupere pasivă și activă.** Aceștia sunt bănuїți că ar fi acționat în complicitate, trucând contracte de achiziționare a produselor alimentare pentru școlile și grădinițele din capitală, astfel cauzând prejudicii în proporții deosebit de mari bugetului local. S-a constatat că funcționarul încheia cu agenții economici contracte de furnizare a alimentelor pentru instituțiile școlare și preșcolare, iar aceștia, drept recompensă, trebuiau să-i ofere un comision din fiecare contract semnat. Acesta le-ar fi sugerat complicilor săi să majoreze fictiv prețul de achiziție a produselor alimentare, iar diferența de preț să i-o dea lui. Din informațiile obținute, comisionul perceput de pe fiecare contract se ridica până la 25 la sută, iar

transmiterea banilor avea loc chiar în biroul șefului, sumele variind între 5000 de lei până la 18 000 de lei. Au fost efectuate 19 percheziții la directorul întreprinderii municipale și 3 agenți economici, cu reținerea a 4 persoane, din ele 2 eliberate pentru că au conlucrat cu organul de anchetă, în privința celorlalte persoane a fost aplicat arest preventiv și 1 arest la domiciliu. La moment acestea se află în procedura organului de urmărire penală.

Anexa 2: Cauze penale

Remise în instanța de judecată:

nr. 2021970383

În total 11 polițiști de frontieră au fost deferiți justiției pentru fapte de corupție în dosarul Aeroport. Centrul Național Anticorupție și procurorii anticorupție au finalizat urmărirea penală în dosarele în care mai mulți angajați ai Inspectoratului General al Poliției de Frontieră au fost cercetați pentru pretindere de mită de la pasagerii care plecau din țară și în privința cărora apăreau suspiciuni de deținere și prezentare a testului PCR «COVID-19» cu semne de falsificare. În privința unui polițist instanța deja a emis sentință de condamnare, aplicându-i o pedeapsă sub formă de amendă penală de 250 000 de lei, 8 ani de privare de dreptul de a ocupa funcții publice în cadrul MAI și închisoare cu suspendare condiționată pe un termen de 5 ani.

Amintim că, la 29.09.2021, Centrul și procurorii anticorupție au descins cu percheziții la mai mulți angajați ai Sectorului de Poliție de Frontieră «Aeroportul Internațional Chișinău», aceștia fiind bănuți că, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ar fi creat și implementat o schemă de obținere ilicită a mijloacelor bănești de la pasagerii care plecau din țară și în privința cărora apăreau suspiciuni de deținere a testelor «COVID-19» false. Astfel, polițiștii implicați în serviciu ar fi acceptat și primit sistematic de la cetățenii care traversau frontiera RM pe sensul «ieșire» sume cuprinse între 50-100 de euro. De asemenea, unii angajați ai IGPF ar fi extorcat bani de la cetățeni moldoveni și străini, care intenționau să traverseze frontiera de stat a Republicii Moldova prin «Aeroportul Internațional Chișinău», pe sensul «ieșire», pentru a nu le întocmi procese verbale cu privire la încălcarea regulilor de izolare.

În total, 11 persoane din 15 au ajuns în judecată, alte patru fiind scoase de sub urmărire penală, dar în privința cărora au fost inițiate proceduri contravenționale pentru primire de recompensă nelegitimă sau de folos material, care la fel au fost expediate în instanța de judecată pentru examinare și aplicarea sancțiunii conform competenței.

nr. 2021970667

La 05.04.2022, a fost finalizată urmărirea penală și a expediată în instanța de judecată, cauza penală de învinuire a unui avocat din Chișinău pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență, art. 326 alin.(2) Cod penal.

Potrivit actului de învinuire, avocata a fost acuzată că, în decembrie 2021, reprezentând interesele unor clienți ale sale, care erau reținute în cadrul unei cauze penale, instrumentate de Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane, în scopul favorizării clientelor sale în vederea aplicării acestora a unei măsuri preventive sub formă de arest la domiciliu, susținând față de rudele celor reținute că are influență asupra persoanelor ce examinează cauza penală, a pretins mijloace bănești ce nu i se cuvin, în sumă de 10 000 Euro, bani pe care i-a primit în aceeași zi, sub controlul organului de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție.

nr. 2021970331

La 11.02.2022, a fost finalizată urmărirea penală și a expediată în instanța de judecată, cauza penală de învinuire a ex-directorului Serviciului de Protecție și pază de Stat pentru săvârșirea infracțiunii de exces de putere, art. 328 alin.(3) Cod penal. (în cadrul urmăririi penale a fost aplicat sechestru în sumă de 190 772 lei MDL).

Potrivit actului de învinuire, acesta a fost acuzată că, a încheiat contractul nr. 111, prin care au fost procurate 500 insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă în valoare de 68 500 lei, ce nu corespund descrierii menționate supra și nu pot fi utilizat ca simbol corporativ al SPPS, iar prin contractul nr. 79 din 31.07.2020, încheiat de cet. Martin Iaroslav, au fost procurate 520 insigne ce nu corespunde ca manufactură cu descrierea indicată în Decretul nr. 2264, cu valoare totală de 106 600 lei.

nr.2022970125

La 20.04.2022, a fost finalizată urmărirea penală și a expediată în instanța de judecată, cauza penală de învinuire a două persoane fizice pentru săvârșirea infracțiunii de escrocherie, art. 190 alin.(5) și spălare de bani, art. 243 alin. (3) Cod penal.

Potrivit actului de învinuire, aceștia au fost acuzați că administrând companiile Alit SRL, Silanta SRL, Ti-Bind SRL și Fergus SRL, au dobândit prin escrocherie mijloace bănești de la Banca de Economii SA în sumă de 7 706 729 Euro, echivalentul a 123 232 494 lei și pe faptul comiterii infracțiunii de spălarea banilor.

nr. 2021970406

La 17.05.2022, a fost finalizată urmărirea penală și a expediată în instanța de judecată, cauza penală de învinuire a doi angajații din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței pentru corupere pasivă, art. 324 alin.(2) Cod penal.

Potrivit actului de învinuire, aceștia au fost acuzați că au implementat o schemă de pretindere și primire a mijloacelor financiare de la agenții economici care desfășoară activitatea economică pe teritoriul mun. Chișinău.

nr.2021970620

La 31.01.2022, a fost finalizată urmărirea penală și a expediată în instanța de judecată, cauza penală de învinuire a doi angajații din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței pentru corupere pasivă, art. 324 alin.(2) Cod penal.

Potrivit actului de învinuire, aceștia au fost acuzați că au implementat o schemă de pretindere și primire a mijloacelor financiare de la agenții economici care desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova.

nr. 2022970054

La 17.05.2022, a fost finalizată urmărirea penală și a expediată în instanța de judecată, cauza penală de învinuire a medicului șef Secția radiologie IMSP Institutul Oncologic, pentru corupere pasivă, art. 324 alin.(2) Cod penal.

Potrivit actului de învinuire, acesta a fost acuzat că a estorcat de la 5 pacienți și rudele acestora care sufereau de boli incurabile, mijloace financiare cu sumele cuprinse între 20 000 și 50 000 lei în vederea grăbirii procesului de internare în cadrul spitalului Institutului Oncologic, dar și pentru urgentarea inițierii procedurii de tratament.

În cadrul cauzei penale de către angajații au fost aplicate măsuri de asigurare în formă de sechestru asupra unui mijloc de transport și alte două apartamente în vederea aplicării confiscării acestora.

Pornite investigații (importante după subiecți)

Pentru îmbogățire ilicită

nr. 2022970133 – judecător, vicepreședinte interimar al Curții Supreme de Justiție

nr. 2021970452 – la care a fost conexată cauza pornită în 2022, Deputat în Parlamentul RM

nr. 2022970170 – judecător în cadrul Judecătoriei Comrat

nr. 2022970306 – pretor al Sectorului Ciocana mun. Chișinău

Pentru abuz de putere/serviciu

nr. 2021970368 – ex-directorul Serviciului de Protecție și pază de Stat

nr. 2021970543 – șef-adjunct ÎS „Poșta Moldovei”. Au fost efectuate percheziții la domiciliul și locul de muncă(biroul de serviciu) al directorului și vice-directorul întreprinderii (ultimul a fost reținut conform art.166 CPP).

nr. 2014970460 – la 03.05.2013 și 01.06.2013 între companiile de asigurări „Moldasig” SA și respectiv CIA ”Asito” SA în calitate de beneficiari și societatea „Claims Manager” SRL în calitate de prestator, au fost încheiate contracte de prestări potrivit cărora „Claims Manager” SRL se obliga să îndeplinească servicii privind constatarea, regularizarea și evaluarea daunelor cauzate terțelor persoane, clienților asiguratorului în cazul producerii riscurilor asigurate în baza contractelor de asigurare încheiate de către „Moldasig” SA, CIA „Asito” SA pe tipurile de asigurare RCA, Auto Casco, Carte Verde.

În acest context la 08.07.2013 și 16.07.2013 „Claims Manager” SRL a încheiat cu CA „Moldasig” SA respectiv CIA ”Asito” SA un contract de societate civilă prin care se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foloasele și pierderile societății civile create și obligându-se reciproc de a achita contribuții în fondul societății. Conform analizei financiare din Bazele de date disponibile, s-a constatat că începând cu 09.04.2013 - 01.07.2014 CA „Moldasig” SA și CA”Asito”SA au transferat în contul societății civile create circa 7.5 mln lei și respectiv circa 1,8 mln lei în calitate de transfer în fondul societății civile și la rîndul său

„CLAIMS Manager” SRL returnându-le circa 2,1 mln lei și respectiv 656 091 lei sub aceeași formă.

Pentru escrocherie și spălare de bani

nr. 2022970194 – urmărirea penală a fost pornită conform semnelor componente de infracțiune prevăzută de art.243 al.(3) Cod penal, pe faptul spălării banilor în proporții deosebit de mari, proveniți din Dubai, pentru procurarea a 1/2 (50%) cotă parte a imobilului – Centrul de Modă (Casa Modei).

nr. 2013790018 – persoane juridice, care în perioada 2012-2013 au încheiat cu S.A. „Moldasig” contracte, de asigurare facultativă a riscului financiar de neexecutare a obligațiilor contractuale față de BC „Moldindconbank” (de restituire a creditelor de care au beneficiat), vădit în defavoare sau prin expunere la un risc sporit a S.A. „Moldasig”. Astfel se obțineau mijloace financiare sub formă de credite de la BC „Moldincombank” SA, care ulterior în baza unor contracte fictive se transferau în alte jurisdicții.

Ulterior, ca urmare a nerestituirii creditelor eliberate de BC „Moldincombank” SA, mijloacele financiare se încasau de la S.A. „Moldasig” în baza polițelor de asigurare a riscurilor financiare eliberate.

nr. 2017978016 – în perioada anilor 2010-2013, între BC „Moldinconbank” SA și ÎM „Agro-Promrezerve” SRL, au fost încheiate mai multe contracte de credite în sumă totală de 175 947 744,00 lei, mijloace financiare care au fost returnate către BC „Moldincombank” SA din mijloace bănești de proveniență dubioasă, de către persoane necunoscute, în lipsa împuternicirilor de la agentul economic „Agro-promrezerve” SRL, fiind temeiuri rezonabile de a considera că creditele bancare au fost contractate pentru a acoperi spălarea banilor obținuți ilegal.

nr. 2013012172 – un grup de persoane identificate și neidentificate, constituite într-un grup criminal organizat, acționând în scopul obținerii controlului asupra instituției financiare BC Moldova-Agroindbank SA, urmare a refuzului unui acționar al băncii de a-și înstrăina acțiunile deținute de el, au organizat și pus în aplicare acțiuni, îndreptate spre sustragerea a 31 578 de acțiuni ordinare emise de BC Moldova-Agroindbank SA, deținute de ultimul, cu prețul estimativ de piață de 1000 – 1500 lei per acțiune, în sumă ce varia între 31 578 000 – 47 367 000 lei.

nr. 2021970430 – cauza penală, numită generic FOREX. Astfel, în perioada lunii iunie anul 2022, ofițerii Centrului Național Anticorupție au întreprins un șir de acțiuni de urmărire penală și măsuri speciale de investigație rezultate cu reținerea a 23 persoane, rezidenți ai Republicii Moldova, care au organizat o schemă bine determinată de spălare a banilor proveniți din activitatea ilegală desfășurată pe piața financiară, prin legalizarea veniturilor și ascunderea beneficiarilor efectivi.

Astfel, în perioada lunilor noiembrie 2021 – martie 2022, grupul de persoane menționat supra, utilizând schema infracțională indicată, au depozitat circa 53 de persoane, de bani, în sume ce variau între 500 și 3000 euro.

Mijloacele financiare obținute din activitatea infracțională și care ulterior au fost deghizați în vederea oferii unui aspect legal depășesc suma de 2 mln., EUR.

Pentru corupere pasivă și trafic de influență

nr. 2022970137 – director al Întreprinderii Municipale de Alimentație Publică „Bucuria EL” subordonată Direcției comerț, prestări servicii și alimentație publică a Primăriei mun. Chișinău, fondată de către Consiliul Municipal Chișinău, care a pretins și primit mijloace bănești care nu i se cuvin de la agenți economici. La 01.06.2022, a fost reținut conform art.166 CPP, iar la moment se află în arest la domiciliu.

În cadrul cauzei penale a fost aplicat sechestru de către ARBI, în sumă de 1 000 000 lei.

nr. 2021970708 – schemă de corupție la Primăria Codru: 35 de percheziții, 7 persoane reținute și mai mulți bănuți de eliberarea, contra mită, a actelor pentru construcții în capitală.

O schemă de corupție a fost deconspirată de ofițerii CNA și Procuratura anticorupție la Primăria orașului Codru din municipiul Chișinău. Angajați ai Primăriei, agenți economici și zeci de beneficiari au ajuns în vizorul CNA și al procurorilor, după ce au fost documentați mai multe luni într-un dosar de trafic de influență. Aceștia sunt bănuți că ar fi acționat în complicitate și ar fi fost implicați în perfectarea de acte permissive pentru diferite construcții din capitală, pentru favorizarea intereselor unor companii și pentru mituirea unor funcționari ai Primăriei or. Codru.

nr. 2017978006 – un executor judecătoresc și un om de afaceri au fost reținuți în mai multe dosare în cadrul cărora sunt cercetați pentru depozitarea ilegală de terenuri a autorităților municipale.

Primăria municipiului Chișinău ar fi fost depozitată ilegal de mai multe terenuri de către membrii unui grup criminal, format din avocați, executori judecătorești, oameni de afaceri și reprezentanții unei asociații obștești. Ofițerii CNA și procurorii anticorupție, în comun cu Serviciul de Informații și Securitate, au reținut două persoane care ar fi participat la însușirea prin escrocherie a bunurilor municipalității, prin organizarea unor licitații fictive.

nr. 2022970076 – CNA și PA documentează o schemă, prin care cetățeni străini obțineau fraudulos contra sumei de la 5000 dolari SUA, acte de identitate moldovenești. O funcționară a ASP și organizatoarea schemei au fost reținute.

O funcționară din cadrul Agenției Servicii Publice și o femeie din Tighina au fost reținute de ofițerii CNA și procurorii anticorupție, fiind bănuite de fals în acte publice și fals informațional. Acestea sunt cercetate pentru organizarea unei scheme, prin care ar fi acordat acte de identitate moldovenești false unor cetățeni străini.

nr. 2022970225 – cauza penală, numită generic mita de jumătate de milion de lei.

Astfel, în perioada lunii mai 2022, ofițerii Centrului Național Anticorupție în comun cu ofițerii Serviciului de Informații și Securitate, au petrecut un șir de acțiuni de urmărire în rezultatul cărora au reținut trei persoane dintre care un angajat al Ministerului Afacerilor Interne, fiind bănuți în comiterea infracțiunii de trafic de influență cu primirea de mijloace financiare în sumă de cca., jumătate milion de lei. Mijloacele financiare fiind destinate pentru eliberarea din arest a unei persoane bănuite de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2) raportat la art.217¹ alin.(4) lit.d) din Codul penal.

Anexa 3: Aplicarea măsurilor asigurătorii pe bunuri

Referitor la infracțiunile de importanță socială, ca rezultat al identificării bunurilor în cadrul investigațiilor financiare paralele, pe parcursul anului 2022, de către ARBI au fost aplicate măsuri asigurătorii pe bunuri după cum urmează:

- cauza penală cu denumirea generică „**Frauda bancară**” – **255 961 274,9 lei** pe 74 de bunuri (în total pe caz au fost aplicate măsuri asigurătorii în valoare totală de 3 544 048 268,51 lei);
- cauza penală cu denumirea generică „**Laundromat**” – **268 054 638,2 lei** pe mijloace bănești deținute într-un cont bancar;
- cauzele penale privind îmbogățirea ilicită a foștilor deputați – **11 830 099,66 lei** pe 17 bunuri;
- cauza penală cu denumirea generică „**Calea Ferată din Moldova**” – **1 129 625,135 lei** pe 7 bunuri (în total sechestru pe cauza penală a fost aplicat de ARBI în sumă de 25 937 339,65 lei);
- cauza penală privind îmbogățirea ilicită a ex-procurorului general adjunct – **6 249 088 lei** pe 2 bunuri;
- Cauza penală în privința **unui șef de secție de la Institutul Oncologic** – **3 031 398,26 lei** pe 5 bunuri.

Alte realizări obținute în perioada primului semestru al anului 2022:

- **Programul național de recuperare a bunurilor infracționale.**
Elaborarea documentului de politici – (crearea grupului interinstituțional de lucru, elaborarea și definitivarea documentului), ajustarea acestuia și expedierea spre avizare autorităților interesate, după care urmează procedura de aprobare în Parlament.
- **SIA RBII.**
Reluarea activităților de punere în aplicare a Sistemului integrat automatizat Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate, de comun cu proiectul GIZ. Actualmente GIZ este în proces de identificare a dezvoltatorului softului respectiv.
- **Ajustarea Codului de procedură penală și a Legii nr. 48/2017.**
Aprobarea de către Guvern a proiectului de lege (nr. MJ 149/2022) ce ține de fortificarea procesului de recuperare a bunurilor infracționale.
- **Fortificarea capacităților ARBI.**
Obținerea unui grant în valoare de 25 000 dolari SUA de la Fundația Soros Moldova, (pentru limbă engleză, comunicare și mediatizare, traduceri)
- **Grup de lucru sub egida CNA.**
Crearea unui grup de lucru în vederea facilitării procesului de recuperare a bunurilor infracționale de peste hotare, fortificarea comunicării și schimbului de informații cu alte jurisdicții.